

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis — Friday, October 14, 1977

Nr. 242

DIDELĖS JAUNIMO RIAUSĖS RYTU BERLYNE

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos 37-tas suvažiavimas, šeštadienį, spalio 8 d., Sheraton Tower viešbuty, Chicagoje, praėjo derlingai ir sėkmingai.

Gausiai susirinkusius pasveikino pirm. dr. K. Bobelis. Invo-kacija sukalbėjo kun. dr. Ign. Urbanas, prašydamas palaimos kovoje dėl laisvės ir tiesos. Į darbo prezidiumą buvo pakviesti Altos vicepirmininkai.

Komisijos — registracijos: I. Blinstrubienė, O. Baršketytė, M. Barienė, E. Smilgys; nominacijų: E. Bartkus, A. Čaplakas, A. Sukauskas, kun. A. Stašys; sekretoriatas: A. Pakalniškis Jr., M. Pranevičius, St. Mankus; rezoliucijų: T. Blinstrubas, E. Paurazienė, E. Mikuziūtė, dr. L. Kriaučiūnas, V. Jokubaitis, V. Yčius, M. Gudelis, Gr. Lazauskas.

Suvažiavimą sveikindama gen. konsulė J. Daužvardienė dėkojo už Altos pastangas Lietuvos laisvę atgauti, už nuosirdų bendrą darbavimą su Liet. diplomatinėmis institucijomis. Vertino Altos pozityvų darbą, pastangas, kad Belgrado konferencijoje Lietuvos reikalai nebūtų užgožti.

Perduotas ligoninėje sergančio v. V. Brizgio sveikinimas.

Vilko vardu sveikindamas dr. B. Nemickas, pabrėžė artimus Vilko ir Altos ryšius. Jungia bendros pastangos atgauti Lietuvos laisvę, Vilkas dėkojo už tą draugystę ir už kelių šimtų tiksliausių dolerių paramą. Vilko susilaukta iš Altos. Dėkojo Altai už šventą ištikimybę Lietuvos laisviniui. Pažymėjo, kad Altos ir Liet. Bendruomenės rungtis politinėje veikloje dėl daugelio priežasčių neišsina į gerą. Vilkas prašo dėti pastangas, kad šios nenaudingos varžybos greitai baigtųsi.

Pasaulio Liet. Bendruomenės vardu sveikindamas J. Šlaivas linkėjo geriausios sėkmės, broliško altininkų ir bendruomenininkų susivenimo.

JAV. Liet. Bendruomenės pirm. Gečio vardu sveikino M. Jakaitis. Linkėjo sėkmingai tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės. Skatino visus daugiau vienas kitą supratsti, pozityviau vertinti. Tęsia suvažiavimas broliškų dvasių.

Šaulių sąj. Vardu sveikino K. Milkovaitis, pagirdamas Altos darbą ir aukštai vertindamas Altos, ypač jos pirmininko ne-nuilstamas pastangas Lietuvos laisvę.

Illinois lietuvių organizacijų ir Chicago reg. bendruomenės vardu sveikino dr. V. Balčiūnas. Ramovėnų vardu sveikino A. Juskevičius pasidžiaugdamas, kad Alta yra taip sėkmingas veiksnys laisvės kovoje. Paver-toji tauta įpareigoja remti Altą.

R. Liet. Bendr. vardu dr. V.

Dargis linkėjo sėkmės, žadėdamas finansinę ir visokeriopą paramą.

Melrose Parko ir. bendruom. apyl. atstovė A. Repšienė linkėjo vieningo darbo. Alta turi gyvuoti, kol Lietuva bus laisva.

Raštu sveikino: Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, gen. konsulas A. Simutis, ges. konsulas dr. J. Žmūzinas, Liet. Tautinės Sąj. vyčių pirmininkas, Vilniaus Krašto Liet. S-ga, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Balto pirm. M. Rudienė, latviai, Illinois Liet. Gyđ. S-ga, Pasaulio Liet. Bendr. pirm. Br. Nainys, Liet. Evangelikų Taryba, Liet. Krikšč. Dem. S-ga, Akad. Skautų Sąjūdis, J. Mitkus, Lietuvių Skautų S-gos Tarybos pirm. L. Mūšienė, A. Aleksis, Kung. Birutės Karių Šeimų Moterų dr. J. Liet. Amer. Piliečių Klubas, Liet. Spaudos Klubas, Liet. Valstiečių S-ga, RLB Brighton Parko Apjlinkė, Liet. Kat. Rel. Šalpos Rėmėjų S-ga, SLA Wisconsin Apsk. BATUN-as, Marijonų kongs. vardu kun. J. Dambrauskas, Liet. Žurnalistų S-ga, Alto įgal. Omaha'je J. Smailys, "Draugo" vardu kun. Pr. Garšva, Hot Springs Alto skyrius, St. Peterburgo skyriaus pirm. dal. A. Rūkštelė, Waterburio Amer. Liet. Taryba, Detroito Liet. Organizacijų Centras, Pasaulio ir Amerikos Liet. Gydytojų Sąjunga, kun. Leonas Zarembe-Liet. Jėzuitų provincijolas, Buv. Liet. Policijos Tarnautojų Klubas "Krivulė", Broktono Lietuvių Taryba ir Ateitininkų Sendraugių Sąjunga.

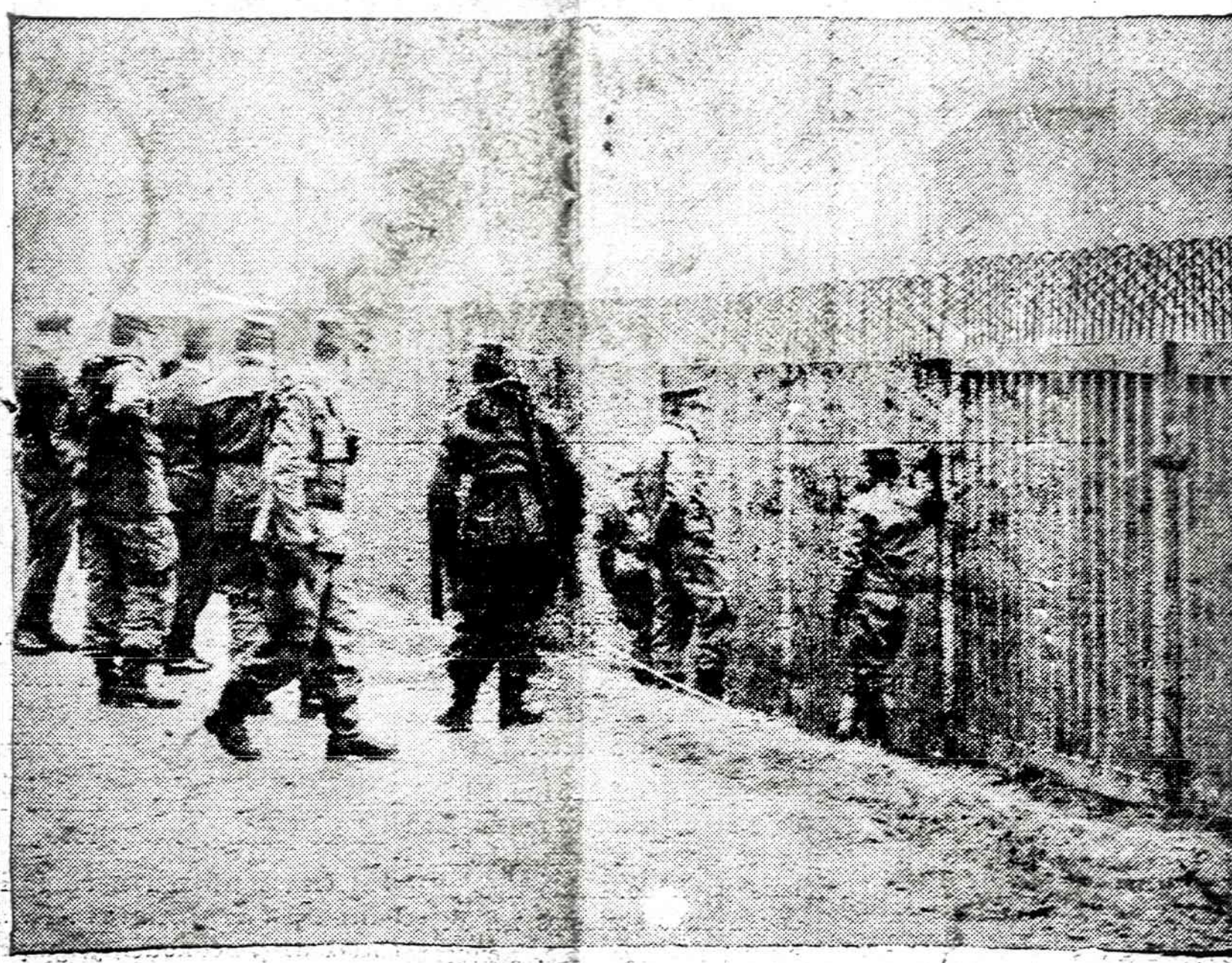
ALTO Informacijos

Ugandos Idi Aminas grąšina karu Kenijai

NAIROBI, Kenija. — Ugandos prezidentas Idi Aminas kaip Kampalos radijas praneša, pasiuntė Kenijai "galutinę perspėjimą", kad liautis skle dusi "melagystes prieš Ugandą", arba Aminas "duosias Kenijai pamoką". Aminas pasakė, kad Jungtinės Valstybės ir Britanija yra per daug toli, ir bejėgios atvkti Kenijos gelbėti, ir dėlto Kenija negalinti išvengti jo rūstybės, kadangi esanti dviem dešimtmečiams atsilikusi nuo augančios Ugandos kariškos galybės.

Aminas kaltina Keniją, kad ji pasidariusi "vyriausią būstinę" Ugandos pabėgėliams, vykiantiems prieš jo kraštą, perspėdamas, kad jis gali tą pat padaryti su Ugandos kenijiečiais. Jis kaltina Keniją, kad ji esanti didžiausia stotis pasaulyje "piktavališkai propagandai transliuoti" prieš jo režimą.

— Vokietijos bedarbių registracijos centras paskelbė, kad praėjus mėnesiui bedarbių skaičius šiek tiek sumažėjo, bet labai mažai.

Praėjus mėnesiui Rytų Berlyne, sovietų pastatyti vokiški Rytų Vokietijos pasienio sargai labiau saugūs. Bet prie stenos atvyko ir vokiečių skaičius, kad galėtų įeiti atsiirasių rinkalas, išiešti pagalbos ranka.

SUDARYTA 13 VALSTYBIŲ SĄJUNGA ANTARKTIKOS ŽUVIMS GAUDYTI

Siaurės Atlanto Sąjungos valstybės nori gauti lengvąją raketą Europai ginti

LONDONAS, Anglija. — Tryliką valstybių susitarė bendromis jėgomis kontroliuoti visą Antarktikos žuvų gaudymą. Jos nustatys taisykles, kada ir kur galima gaudyti įvairios rūšies žuvis. Kiekviena valstybė pasižadėjo griežtai taisyklių laikytis. Dabartiniu metu Antarktikos vandenys vežiukus jau gaudo sovietų žvejai ir kapitonai. Abi valstybės nori pasigauti galimai daugiau visokios žuvies kad galėtų maitinti krašto gyventojus. Antarktikoje gana šalta net ir vadinamos vasaros metu, bet žuvis gaudyti dar šaltiau, nes reikia vesti kovą su smarkiais vėjais ir ledėjančiu vandeniu.

Sąjungon bus priimtos ir kitos valstybės

Londono gana ilgai tarėsi, ap-tarė pagrindinius principus ir pasirašė susitarimą šios valstybės: Argentina, Australija, Belgija, Čilė, Prancūzija, Naujoji Zelandija, Japonija, Norvegija, Pietų Afrika, Didžioji Britanija, Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Lenkija taip pat prašė būti priimta į šią sąjungą, ji pasižadėjo vykdyti bendruosius nutarimus. Visos valstybės pasižadėjo laikytis nustatytų taisyklių ir negaudyti jaunų žuvėlių ir vėžiukų.

Bilandic vylioja Fordą statyti Čikagoj fabriką

Chicago meras Bilandic pradėjo žygius prikalbėti Ford Motor Co. pastatyti Čikagoje automobiliams gaminti įmonę, kuriai vieta jau numatyta — 200 akrų plotas pietiniame miesto gale tarp 115 gatvės iki Calumet upės ir tarp Torrence st. ir CCalumet ežero. Meras Bilandic su delegacija buvo nuvykę į Dearborn, Mich., kur yra Fordo vyriausioji būstinė ir grįžęs pasakė, kad tokioje įmonėje dirbs 5,000 darbininkų, ne 3,000 kaip manyta, Bilandic prižadėjo statybai teikti visokeriopą pagalbą tik nepasakė ar susitarta.

Amerika pasitiki Vakarų Vokietija

HAMBURGAS, Vokietija. — Amerikos ambasadorius Stoessel, kalbedamas vietos biznierių sukiestame susirinkime, pareiškė, kad JAV pilniausiai pasitiki Vakarų Vokietija.

Jis nurodė, kad ne tik vokiečius kankina teroristai, bet jie puldinėja kiekvieną pramonės valstybę. Jų atsiirado ir Vokietijoje buvo nuvykę į Dearborn, Mich., kur yra Fordo vyriausioji būstinė ir grįžęs pasakė, kad tokioje įmonėje dirbs 5,000 darbininkų, ne 3,000 kaip manyta, Bilandic prižadėjo statybai teikti visokeriopą pagalbą tik nepasakė ar susitarta.

Amerika pasitiki Vakarų Vokietija, pasitiki ir šiandien. Amerikiečiams rūpi demokratiniai prin-

Automobiliai 1984 ir automatiški prietaisai

WASHINGTON. — Kongresas trečiadienį pritarė administracijos potvarkui, kad nuo 1984 metų naujuose automobiliuose būtų įrengtos pasyvios apsaugos priemonės, tokios kaip oro pūslės, kurias vairuotojas neturės reikalo rūpintis, kadangi paties automobilio jautrus sensoriai, pajautę artėjantį pavojų, automatiškai atpalaiduos oro pūslę (maišą) ir sėdynių diržus. Ford tvirtina, kad tokie oro maišai yra verti rengti, nes apsaugos daug žmonių gyvybių, bet senatorius P. Griffin abejoja dėl tokių priemonių praktikoje ir apgalvestauja, kad dėl jų automobilių kainos pakils nuo \$300 iki \$600 daugiau.

Nauja draugystė Rytų Europoje

RYTU — Berlynas, Vokietija. — Praeitą savaitę Rytų Vokietija ir Čekoslovakija pasirašė naują draugingumo sutartį. Pasirašymas vyko Rytų Vokietijos ir Čekoslovakijos prezidentų aki-vaizdoje.

Pasakojama, kad sutartis yra tokia pati, kokia buvo pasirašyta prieš dešimtį metų. Bet tolimas tyrinėjimas rodo, kad vis dėlto naujoje sutartyje yra šokių tokių pataisų. Nauja sutartis įpareigoja abi valstybes padėti viena kitai ginti "pasiek-tus laimėjimus". Kaip šituos "laimėjimus" interpretuoti, sunku pasakyti.

Patys komunistai tvirtina, kad šita pataisa yra nepaprastai svarbi, nes turėta galvoje komunistų laimėjimai. Jeigu kurioje šalyje vieni gyventojai nutartų atsisakyti nuo tų laimėjimų, tai kiti sutartį pasirašiusioji šalis turėtų skubėti jai į pagalbą.

— Libano ir palestiniečių dailiniai renginiai naujomis kovoms. Įtampa didelė

ŠALIN RUSAI! — ŠUKAVO KONCERTAN SUSIRINKĘ VOKIEČIŲ JAUNIMAS

Du policininkai ir viena vokiečių užmušti Berlyno centre vykusių riaušių metu

BERLYNAS, Vokietija. — Praeitą savaitę Rytų Berlyne įvyko kruvinos riaušės "demokratinės" Vokietijos 28 metų su-kakties išvakarėse. Komunistinė Rytų Vokietijos valdžia norėjo iškilmingai paminėti šią sukaktį, sukvietė užsienio diplomatų įvairių organizacijų atstovus į didžiausią Berlyno aikštę Alexanderplatz. Šventei buvo paimtas naujos mados jaunimo orkestras. Jis grojo savo, bet ir vakariečių jaunimo dabar mėgiamas melio-giamas melodijas, šūkavimus ir kraipymais.

TRUMPAI IS VISUR

Filipinai iš keršto užmušė 400 musulmonų

MANILA. — Maištaujančių moslemų vyr. lyderis. Moro na-tional išlaisvinimo Fronto va-das Hatimil Hassan telefonu pasikalbėjime iš Zamboanga miesto pranešė, kad už Filipi-nų generolo ir 34 jo palydovų — karininkų ir kareivių su-šaudymą, kariškoji valdžia Zamboangoje, iš keršto išga-labijo 400 civilinių gyventojų.

Zamboangos kariškoji ad-ministracija pradėjo "pagriež-tintą baudžiamąją ekspediciją prieš maištininkus, atsakin-gus už brig. gen. Teodolfo Bau-tisto ir jo vyrų nužudymą. Val-dijos pranešimu, gen. Bautis-ta su taikos misija buvo nuvy-kę į Paticul, Moro saloje, kur pirmadienį buvo atakuoti.

Utelių "epidemija" pradžios mokyklose

CHICAGO. — Tėvai ir svei-katos pareigūnai pačiuose tur-tingiausiuose šiaurės North Shore priemiesčiuose suinten-syvino kovą su utelių "epide-mija" elementarinėse mokyk-lose — viešose, privačiose ir parapišiose. Labiausiai apkre-šti mokiniai tokiuose priemiesčiuose kaip Wilmette, Win-netka, Kenilworth ir Glencoe. Vakary ir net pietiniuose prie-miesčiuose patikrinus, utelių mokinii rasta tik keliata at-veju.

Daugelis North Shore reziden-tų nusprendė savo vaikus vežti daktarams, nuo tų para-žyti gydyti.

FDA skatina uždrausti amfetaminus dietoje

WASHINGTON. — Maisto ir Vaistų Administracija (FDA) trečiadienį pareiškė, kad reikia uždrausti vartojimą am-fetaminų kaip priedą prie valgių, kaip priemonę svorio-numesti. FDA sako, kad var-tooti amfetaminus buvo leis-ta tik trumpam laikui, kaip medicininę svorui kontroliuoti, ir nors ji nauda esanti "triva-liška" (juokingai menka) s-vorio kontrolei, tačiau jų vartojimas pradeda išėti iš ribų. FDA žada gruodžio mėnesį tuo klausimu suruošti apkla-u-sinęjimą su atsakymais.

Didžiojon aikštėn prisirinko nepaprastai daug jaunimo. Nuotai kas sukėlė moderni muzika. Kalbą bandė pasakyti valdžios atstovas, įeinęs į 28 metų minėjimo komitetą, norėjo pakeičinti susirinkusius ir palinkėti jiems pasiklausyti modernios Rytų Vokietijos muzikos. Kalbėti jam buvo neįmanoma. Pradžioje pasi-girdo šūkiai, kad mes čia susirinkimo koncertą, bet ne mela-gių kalbų klausyti. Šie šūkavi-mai buvo toki garsūs, kad jie pa-teko į mikrofonus ir girdėjosi ne tik visose aikštėse, bet ir pa-čiame Berlyne.

Orkestras visus momentui ap-raminio, bet kai komunistas ban-dė dar kartą kalbėti, tai tada pasigirdo žodžiai: — Šalin ru-sus! Atrodo, kad salėje rusų ne-buvo, bet jaunimas gerai orga-nizuotu taktu šūkavo, kad rusai privalo važiuoti namo. Visiems buvo aišku, kad jaunimas rusais vadino okupantui tarnaujančius Rytų Vokietijos komunistus. Jaunimas pradėjo taip triukš-mauti, kad valdžios atstovas ir vėl turėjo baigti savo "sveiki-nimus".

Bet valdžios atstovai taip leng-vai nepasidavė. Jie sukėlė aliar-mą ir iškviėtė policijos rezervus, kad apramintų triukšmautojus. Policininkai, gerai orga-nizuoti ir ginkluoti, prasiiveržė, per sceną visi įėjimai užbloktai ir paruošta scena, prastūmė muzikus ir pradėjo veržtis labiausiai triukšmavusią jauni-grupę. Šventė, aišku, buvo baig-ta. Salėje policija pradėjo švais-tytis lazdomis ir kumštėmis. Ji nustebo, kai grupės jaunimo pradėjo priešintis. Musė vokie-čių policininkus, bet visą laiką šūkavo — Šalin rusai! Užsienio diplomatai stebisi, kad policija nevar-tojo šaunamų ginklų, bet tik-tai lazdos ir kumštės jėga. Suimta daug jaunuolių, bet riau-šių metu užmušti du policininkai. Vienas užmuštas pačioje aikštės, o kitas lauko pusėje. Žuvo viena jauna vokiečių, kai ji buvo išmesta per šviežio oro skylę.

Komunistinė valdžia uždėjo cenzūrą radijui ir spaudai. Iki šio momento nepasakyta, kuo ta naujos respublikos sukaktis bai-gėsi. Iš viso apie tą koncertą nieko nesako, nors labai nukentėjo muzikai, pasirošę klausytojus linksminti. Kinijos dip-limatas priminė valdžią atstovui, kad su jaunimu policija la-bai žiauriai elgėsi.

— Libano ir palestiniečių dailiniai renginiai naujomis kovoms. Įtampa didelė

Vėsus
Saulė teka 6:59, leidžiasi 6:40

KLAIPĖDOS PILIS

(Tęsinys)

Tik iš dokumentuose išlikusio pasakymo, kad nauja mūrinė pilis Klaipėdoje buvo statoma netoli senosios medinės, galime spėti, kad medinė pilis greičiausiai buvo pastatyta labiau į pietvakarius nuo iki mūsų dienų išlikusios mūrinės pilies vietos. Greičiausiai medinė pilis stovėjo pidoje pakranteje, supama Lanės dūlės ir akų. Todėl buvo surūšiama prie namo iš sausumos. De to, vandeniui buvo lengviau atsigaubinti statybai rasti, akmenų, įgulai maisto, o apsupta pilį galima buvo pasiekti laivais iš jūros.

Medinė pilis buvo pastatyta ant nepatvaraus grunto ir greit pradėjo griūti. Todėl teko statyti naują pilį. Kadangi ši vieta buvo labai svarbi strateginiu atžvilgiu, naujoji pilis buvo statoma mūrinė. Tai viena iš pirmųjų kalavijuočių pastatytų mūrinių pilių.

Jos statybos data taip pat ne visai aiški. Daugumas istorikų mūrinės pilies statybą nukelia į 1253 m. Tačiau kai kurie tyrinėtojai abejoja šia data ir mūrinės Klaipėdos pilies statybą nukelia 1254 m. pradžią. Galimas dalykas, kad ši data yra tikresnė, nes kaip tik 1254 m. Klaipėdoje pasireiškia ypaci intensyvi Ordino ir Kuršo vyskupo veikla.

Klaipėdos pilies vieta buvo labai svarbi kariniu požiūriu. Pilies įgula galėjo kontroliuoti laivus, plaukiančius į marias ir iš jų. Tuo pačiu pilis uždare prekybos vandens kelius Dane, Minija, Nemunu ir jo intakais į Baltijos jūrą, į Gotlandą ir kitus Skandinavijos kraštus, į Pa-

mario ir šiaurės Vokietijos miestus. Klaipėda turėjo būti tvirtovė, iš kurios buvo tikėtasi greit pavergti pietinį Kuršą, Zemaityją, skalvių ir nadruvių žemes, į kurias XIII a. viduryje kalavijuočiai reikė pretenzijas. 1254 m. šalia pilies buvo išskirtas ne mažas plotas miestui, kuris, kaip ir Ryga Dauguvos žiotyse, turėjo virsti amatų ir prekybos centru. Klaipėda buvo numatoma ne tik kariniu ir ekonominiu pavergtu Kuršo, Zemaityjos ir vakarinių lietuvių žemių centru, bet ir politiniu bei religiniu šios plačios teritorijos centru. Klaipėdos pilis išsyk tampa komtūro rezidencija; šalia pilies numatoma vieta Kuršo vyskupo rūmams — dvarui ir sklypai kapitulos pastatams. Čia turėjo būti pastatyta Kuršo vyskupijos katedra, pinigų kalykla. Visų šių planų pasiekimą pirmiausia turėjo lemti Klaipėdos pilis.

Tuo tarpu apie pirmąją mūrinių 1253 ar 1254 m. pastatytą Klaipėdos pilį žinome labai nedaug. Ji stovėjo netoli marių, bet jų nesiekė. Pilį supo vienas ar keli grioviai ir sausumos ruožas nuo marių ir Danės, kad ban daliai pilies (šiaurinė ir vakarinė jos dalis), o vyskupui — likęs trečdalis. Daugumas ankstesnių tyrinėtojų Klaipėdos pilį manė buvus konvento tipo pilimi. Taip buvo vadinamas keturių korpusų pastatas su uždaru kvadratinio ar stačiakampio kiemu viduryje bei bokštais kampuose, apsuptas gynybinės sienos ir

Kryžiuočių pilis

griovio. Taip iš tikrųjų XIV a. viduryje ir antroje pusėje atrodo žymesnės Ordino ir vyskupo pily. Buvo netgi nusistovėjusi tvarka, kad pilies koplyčia ar bažnyčia buvo pietiniame konvento korpuso altoriumi į rytus. Todėl, remiantis šiuo vėlyvesniu pilių tipu, kartais teigiama, kad Kuršo vyskupo katedra stovėjo pietiniame Klaipėdos pilies korpuso. Tuo tarpu kiti tyrinėtojai spėja, kad katedra buvo pastatyta šalia pilies vyskupui išskirtame sklype, nes 1291 m. Kuršo vyskupas Edmundas leido Klaipėdos gyventojams laidotis kapinėse prie katedros, kadangi prie parapijinės šv. Jono bažnyčios kapinės nebuvo vietos.

Teiginys, kad 1254 m. Klaipėdoje buvo pastatyta mūrinė konvento tipo pilis, neturi konkretaus pagrindo. Tokio tipo pily dar nebuvo statomos nei Livonijoje, nei Prūsijoje. Konvento pilies negalėjo būti išmūryta per vieną ar du metus. Tokių pilių statyba ir žymiai vėliau, išaugus Ordino karinei ir ekonominei galiai, užtruko keletą ir net keliolika metų. Pavyzdžiui, Raganės mūrinė pilis buvo statoma nuo 1397 m. iki 1405 m.

Šaltiniai XIII a. mimi tik mūrinę pilį, mūrinės jos sienos, o 1290 m. gegužės 9 d. dokumente nurodoma, kad pilį sudaro ke turkampis mūro sienos apsuptas, kurie stovi kalavijuočiams ir vyskupui priklausančiais pastatais. Taigi tai buvo gardinio aptvarinio tipo pilis. Mūrų siena apsupta plose galėjo stovėti ir mūriniai, ir mediniai pastatai.

Aptvario tipo mūrinė Klaipėdos pilis, apsupta pylimo ir griovių, ginama stiprios, gerai ginkluotos įgulos, buvo sunkiai įveikiama. Zemačiai, kuršiai ir sambiai dar neturėjo mūrinių pilių griovimo patirties. Todėl pilis atlaikė 1253 ar 1254 m. lietuvių puolimą. 1255 m. sambiai laivyno puolimą dažnus vėlesnius zemačių puolimus, apie kuriuos tik retkarčiais užsimena rašytiniai šaltiniai, 1257 m. dokumente išliko žinia apie stiprų zemačių puolimą. Magistras su komtūru, 40 riterių ir karių užsidarė pilyje vos pajėgę ją apginti. Žuvo 12 riterių, buvo sužeistas komtūras ir pats Livonijos ordino magistras.

Puolimai sunaikindavo šalia pilies pradėtas statyti miestiečių sodybas. Tuo tarpu pilies įgula ir pagrindinės kalavijuočių jėgos stengėsi pavergti aplinkines sritis, naikino kuršių ir zemačių pilies, plėšė jų sodybas. Pietinis Kuršas ir vakarinė zemačių dalis XIII a. antroje pusėje palaipsniui virto dykra, kurioje tik kai kur tarp miškų liko negausios sodybos. Tuo pačiu Klaipėda neteko ekonominio pagrindo, negalėjo išaugti į didesnę gyvenvietę. Amatininkai ir pirkkliai nebeturėjo rinkos, nebuvo net kam pilies įgulą maištinti. Reikėjo ją nuolat papildyti kariais, aprūpinti ginklais ir maistu.

tyta šalia pilies vyskupui išskirtame sklype, nes 1291 m. Kuršo vyskupas Edmundas leido Klaipėdos gyventojams laidotis kapinėse prie katedros, kadangi prie parapijinės šv. Jono bažnyčios kapinės nebuvo vietos.

Teiginys, kad 1254 m. Klaipėdoje buvo pastatyta mūrinė konvento tipo pilis, neturi konkretaus pagrindo. Tokio tipo pily dar nebuvo statomos nei Livonijoje, nei Prūsijoje. Konvento pilies negalėjo būti išmūryta per vieną ar du metus. Tokių pilių statyba ir žymiai vėliau, išaugus Ordino karinei ir ekonominei galiai, užtruko keletą ir net keliolika metų. Pavyzdžiui, Raganės mūrinė pilis buvo statoma nuo 1397 m. iki 1405 m.

Šaltiniai XIII a. mimi tik mūrinę pilį, mūrinės jos sienos, o 1290 m. gegužės 9 d. dokumente nurodoma, kad pilį sudaro ke turkampis mūro sienos apsuptas, kurie stovi kalavijuočiams ir vyskupui priklausančiais pastatais. Taigi tai buvo gardinio aptvarinio tipo pilis. Mūrų siena apsupta plose galėjo stovėti ir mūriniai, ir mediniai pastatai.

Aptvario tipo mūrinė Klaipėdos pilis, apsupta pylimo ir griovių, ginama stiprios, gerai ginkluotos įgulos, buvo sunkiai įveikiama. Zemačiai, kuršiai ir sambiai dar neturėjo mūrinių pilių griovimo patirties. Todėl pilis atlaikė 1253 ar 1254 m. lietuvių puolimą. 1255 m. sambiai laivyno puolimą dažnus vėlesnius zemačių puolimus, apie kuriuos tik retkarčiais užsimena rašytiniai šaltiniai, 1257 m. dokumente išliko žinia apie stiprų zemačių puolimą. Magistras su komtūru, 40 riterių ir karių užsidarė pilyje vos pajėgę ją apginti. Žuvo 12 riterių, buvo sužeistas komtūras ir pats Livonijos ordino magistras.

Puolimai sunaikindavo šalia pilies pradėtas statyti miestiečių sodybas. Tuo tarpu pilies įgula ir pagrindinės kalavijuočių jėgos stengėsi pavergti aplinkines sritis, naikino kuršių ir zemačių pilies, plėšė jų sodybas. Pietinis Kuršas ir vakarinė zemačių dalis XIII a. antroje pusėje palaipsniui virto dykra, kurioje tik kai kur tarp miškų liko negausios sodybos. Tuo pačiu Klaipėda neteko ekonominio pagrindo, negalėjo išaugti į didesnę gyvenvietę. Amatininkai ir pirkkliai nebeturėjo rinkos, nebuvo net kam pilies įgulą maištinti. Reikėjo ją nuolat papildyti kariais, aprūpinti ginklais ir maistu.

Mūsų spaudoje

Bendruomenininkų retorika: švenčių pareigą vadina teise

Draugo 231 nr. dr. Leonas Kriaučiūnas komentuoja LB veikėjo Balio Raugo mintis ir laiško pabaigoje taip rašo:

"Niekas niekam nedraudžia daryti politinį Lietuvos laisvimo darbą, bet kodėl, jeigu yra noro, jėgų ir sugebėjimo nesu jungti jėgas kartu su Amerikos Lietuvos Taryba ir bendrai dirbti. Tada išvengsime darbų dublikavimo, neekvosime jėgas tarpusavio ginčams ir darbo rezultatai bus žymiai geresni.

Štai neseniai įvyko Lietuvių Tautinės sąjungos Seimas Philadelphiaje. Seimo posėdžių metu du lietuvių Lietuvos Bendruomenės centro valdybos nariai padarė viešą pareiškimą, kad važiuodavo tartis su Amerikos Lietuvių Taryba dėl nesutarimų išlyginimo ir bendro darbo koordinavimo; būdavo pasitarimų atstovams įsakyta tartis, bet nesutarė.

Todėl labai nudžiugau pasakaites Balio Raugo straipsnį. Jo padaryti pareiškimai reikštų galą mūsų visiems nesusi pratinams. Tai būtų mūsų didelis laimėjimas. Džiaugtųsi visa išeivija ir kenčianti Lietuva, matydama, kaip mes vieningai kovojame dėl Lietuvos laisvės. Tai būtų didelis smūgis Lietuvos okupantui, kad jo skaldymo pastangos nuėjo veltui."

Jau senai LB vadai vis veržiasi pro atviras duris ir švenčių pareigą dirbti dėl Lietuvos išlaisvinimo vadina teise. Vykdydami savo tiesioginius darbus kultūros ir švietimo srityse, jie turėtų aktyviau įsitraukti į politiką veikla savo darbo srityse: universitetuose ir kitose mokslo institucijose, religinėse ir kultūrinėse organizacijose, leidyklose ir komunikacijos institucijose, o ne vaikštinėti State departmento palangėmis ar kongreso koridoriais.

Bendruomenės vadai nenorejo ir dabar vargu ar nori susitarti, nes viršūnėse turi stiprią įtaką bendradarbiautojai ir tiltų statytojai bei kitokie plauko "ryšininkai" su tauta". Jų rezistencija pasireiškia tik prieš Altą ir kitus sovietinės okupacijos netolerantus.

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Lietuvoje smetoniška despotija buvo šašas, kurio nusikračius išsipildo liaudies svajonės. Mes, darbo inteligentija, tarnavome kraštui, o ne valdžiai. Dabar jau mes laisvi dėsime pastangas, nevaržomai, kad liaudies kultūra pakiltų, susilygintų su visomis kultūringomis viršūnėmis. Tad remkime Liaudies Seimą, tarnaukime liaudžiai.

Dipl. teis. politikalinys drg. Joffė džiaugėsi atėjusia laisve, pabrėždamas, kad liaudis jaučiasi stipriai, kartu su galinguoju kaimynu Sovietų Sąjunga.

Dabar yra darbo laikas. Darbo inteligentijos šventą pareigą yra padėti darbo žmonėms eiti laimingu keliu. O pirmasis ir svarbiausias darbas yra Liaudies Seimo rinkimai. Iš įvykstančių džiaugsmo manifestacijų matosi, kad Darbo Lietuvos Sąjungos kandidatai i Liaudies Seimą turi labai didelį pasitikėjimą. Tas pats ir mūsų akimis žiūrint. Todėl turime už juos balsuoti. Kas nebalsuoja, tas balsuoja už Smetoną! O toliau aukokime visas jėgas sukurti naują teisę, kuri bus naujuose valstybės rėmuose.

Teis. J. Grigaitis prisiminė liūdną praeitį, apie ilgus metus buržuazinės letenos prispaustą liaudį. Tie ilgi ir sunkūs metai baigėsi. Raudonoji armija liaudį išlaisvino. Fašizmas, liberalizmas mūsųose netinka. Atėjo nauji keliai, kuriais eisime drauge su Liaudies Seimu draugystėje su Sovietų Sąjunga. Numatyti keliai yra neginčytini ir priimtini. Be abejonių eisime balsuoti už Darbo Lietuvos Sąjungos kandidatus, remdami tos sąjungos platformą.

Dar kalbėjo adv. Verzbavičius, primindamas veikiančių Lietuvos įstatymų chaosą.

Šis gausus visų Lietuvos teisininkų susirinkimas vienbalsiai priėmė tokią rezoliuciją:

Mes, Lietuvos teisininkai, visiškai pritariame Darbo Lietuvos Sąjungos platformai, balsuojame už jos kandidatus ir kviečiame visus balsuoti.

Sveikiname Liaudies Vyriausybę ir pasizadame jos darbus remti ir padėti dirbti.

Sveikinam pirmąją Liaudies Vyriausybės teisingumo ministrą Povilą Pakarklį.

Sveikiname politikinius, uoliai kovojusius dėl Lietuvos darbo žmonių laisvės.

Sveikiname Raudonąją armiją, Lietuvos laisvės išlaisvintoją!

Tegyvuoja Sovietų Sąjunga, laisvų tautų vadas draugas Stalinas!

Teisininkų susirinkimas griausmingomis ovacijomis priėmė rezoliuciją. Teisininkai nuoširdžiai pasizadėjo stoti i naują bendrą darbą, kurti laimingą, laisvą Darbo Lietuvą.

D. R.

Socialistų revoliucionierių pareiškimas

ISRAŠAS IŠ: "Lietuvos Aidas" 1940 m. birželio 29 d. Nr. 305. psl. 3

Prieštaringas Lietuvos socialistų revoliucionierių pareiškimas

Lietuvos Socialistų Revoliucionierių Sąjunga šiomis dienomis pasiuntė pareiškimą "Lietuvos Darbo Liaudžiai ir Lietuvos Liaudies Vyriausybei". Laišką pasirašė įgaliotieji J. Lukoševičius, V. Mešlius ir J. Butkevicius.

Pareiškime kalbama, kad tik deka Socialistinės Sovietų Respublikos Sąjungos taikos politikos liaudies priešams nepasisekė užkurti karo gaisro mūsų krašte: "Šian dien, kada Vakarų Europoje siaučia imperialistinis karas, kada milijonai darbo žmonių yra verčiami guldyti galvas už kapitalistų reikalus, niekas negali būti užtikrintas, kad karo gaisras neišsiples ir toliau. Bet dabar, jei kas užpultų mūsų šalį, mes turime draugą i gynėją. Mes esame giliai įsitikinę, kad šiandien pasaulyje nėra vienintelė reali jėga, kuri gali atsistoti prieš agresijos veidą — tai galinga Raudonoji Armija, tai Socialistinė Tarybų Respublikų Sąjunga, ir pagaliau visų kraštų pasaulio darbo žmonės, kurie išskankinti karo baisybių, laukia savo išlaisvinimo valandos.

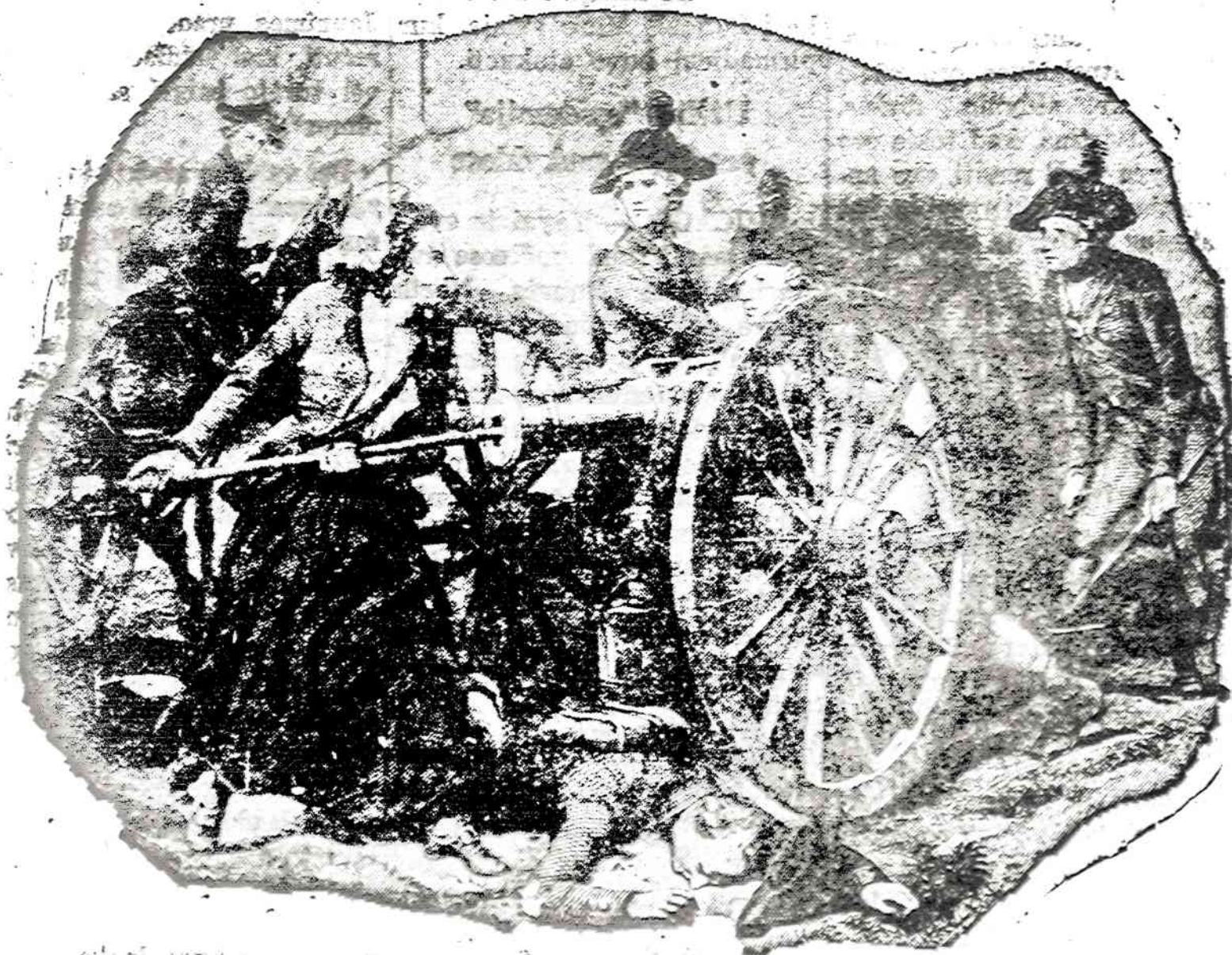
"Dabartiniu metu mes kviečiame savo draugus ir prijauniančius sustabdyti politinę veiklą, o savo darbą derinti su Liaudies Vyriausybės žingsniais. Taip pat mes kviečiame visus pagal jėgas ir išgailes su giliu nuosirdumu ir visa energija imtis naujo gyvenimo kūrybos darbo, kuris ir tegali sukurti gražų ir šviesų Lietuvos darbo liaudies rytojų. Lietuvos Socialistų Revoliucionierių Sąjunga. 1940. VI. 23. Kaunas".

(Bus daugiau)

K. Petrokaitis

(Bus daugiau)

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet. Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine. Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds. When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and full tax may be deferred until redemption.

Antano Audronio vaidinimai radijui

Išvairius Los Angeles lietuvių veikėjas Antanas Audronis ne tik bendradarbiauja lietuvių spaudoje, bet ir yra parašęs radijo vaidinimų. Buvau ma loniai nustebintas jo atsilankymu pas mane į namus ir paprašymu paklausti jo parašytų, režisuotų vaidinimų, atliktų per Los Angeles lietuvių radiją.

Per keletą valandų, paklausydami ir padiskutuodami, išklau sėmė. A. Audronis yra parašęs į garso juostas šiuos savo vaidinimus:

Dariaus ir Girėno skridimas į Lietuvą; Jūrātė ir Kastytis; Vytauto vaikavimas; Genijus Čiurlionis; 1982 metai: Lietuva ir vėl laisva; Tyliają naktį.

Pirmiausiai išklau sėmė Jūrātę ir Kastytį. Per Los Angeles lietuvių radiją paleista 1975. XI. 22 d. įkalbėjo. Dona. Bužanaitė ir kiti.

Nupasakojus legendos Jūrātę ir Kastytį istoriją bei dokumentaciją raštų, menu, muzika, pradėjo veiksmą, pajaurinamą Čiurlionio simfonijos "Mikšas" garsais, vėverselio čirenimais, laktingalos suokimais; pempų kvėpykavimais, varnos kranksėjimais, kukuko pūslėnėmis, varnėnų giedojimais, žuvėdrų krykavimais. Vis tai Lietuvos paukščiai, kurių garsų nežino jaunimas, o ir senimas daugelio bus primiręs. Visa yra supanti aplinka gintarinės pilies nuostabi gražioje saloje Baltijos jūroje, kur Jūrātės piliis stovėjusi.

Ir štai, Jūrātė pasižada išeiti už gražaus jūrevio Palemono.

Girdisi Čikagos choro ištraukos iš operos "Jūrātė ir Kastytis". Ir kai kurios kitos lietuvių kos melodijos.

Bet, pora metų nieko neišgirdusi iš Palemono, Jūrātė pamils ta ir išeikė už Kastytį.

Bausdamas už neįtikimumą ir žodžio nelankymą, dievaitis Perkūnas sudaužo pulkiją gintaro pili. Jūrātė paverčia kukuojančia gegute, kuri niekad negalės pažinti savo vaikų, juos sveikinti, auginti. Kastytis paverčia kalenanciu, gandrū, kuris maitinsis pelėmis, žiurkėmis, varlėmis ir apie jų žmones, savo vaikams, pasakos neįtikimus dalykus.

Radijo vaidinime: 1982 metai: Lietuva ir vėl laisva, vaiz-

duoja tą laikotarpį, kai Sovietų Rusija jau sunaikinta ir Lietuva vėl paskelbia Nepriklausomybę. Rusai ir jų pakalikai Lietuvoje areštuojami ir bus teisiamai pagal jų pačių paskelbtus įstatymus. Uždraudžiamas politinis veikimas, grąžinama religinė laisvė, organizuojami sportiniai. Kuriama Lietuvos kariuomenė su visomis ginklų rūšimis. Užsienio lietuviai raginami grįžti į Lietuvą. Amerikos lietuvių pritariamieji susirinkimai įvairiose miestuose.

Skelbiamas Vlijo raštas, kad mūsų kariuomenė išlaisvino visą Prūsiją, įskaitytinai Elbingą. Visi prašomi grįžti, padėti atstatyti Lietuvą. Gražinami senovėje buvę tituliniai pavadinimai. Lietuvos kariuomenė įžengia istorinės Lietuvos miestus, juos širdingai sveikinant vietiniams gyventojams.

Lietuvos vėliavos nuleidimas prie žuvusiems paminklo Tvankstėje (buvusiame Karaliaučiuje). Muzika kaip iš Karo muziejaus Kaune.

Pastarasis silpnėsis, nei "Jūrātė ir Kastytis", bet autorius numatęs jį pagrindinai pakeisti.

Šis muzikinis vaidinimas per Los Angeles lietuvių radiją buvo paleistas 1975. XI. 22 d.

Kiti Antano Audronio radijui vaidinimai taip pat paremti karštomis lietuviškomis mintimis ir buvusios istorijos ar akimirų pamėnėjimais.

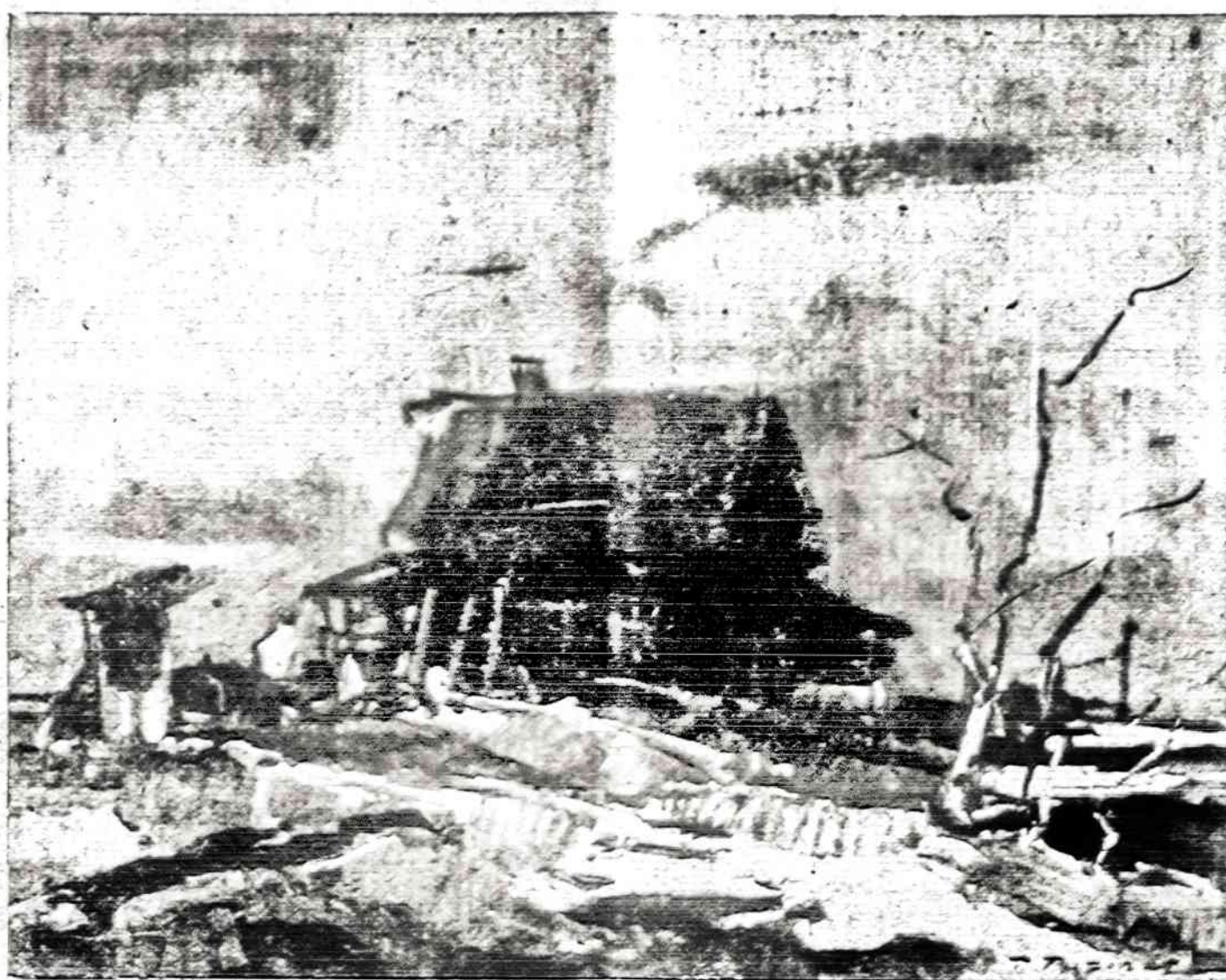
Panašios rūšies radijo programų stokojančios stotys ar jų vėdejai galėtų tartis su autorium dėl juostų paskolinimo.

Paklaustas, ar nemano tų savo veikalelių išleisti atskirai, atsakė, kad tai esą nereikšmingi ir per smulkūs darbai.

Betgi be smulkmėnų nėra stamamėnų. Nepradadant nuo mažumų, nebus pasiekta didmėnų.

Ieidžiant knygos pavidalu bus neįmanoma pavaizduoti paukščių giedojimus ar kitokius gamtos balsus. Juos reikės kaip nors pakeisti gerai parinktais žodžiais, kurie skaitant atrodytų visiškai paprasti ir lengvai prabėgantieji. Ot, tokios smulkmėnos jau pradėda sudaryti literatūrą.

Alg. Gustaitis

A. a. Povilas Puzinas

Skurdū baktūzė (aliejus)

ALEKSANDRAS VANAGAS

KUR GYVENTA PRABALTŲ

Patys seniausi tautų gyvenimo periodai paprastai skendi miglose. Nauji tyrinėjimai ir at radimai daug ką patikslina ir išsprendžia — tai neginčijama. Tačiau laiko uždanga, skirianti mus nuo tolimiausios praeities, vis storėja, todėl, nežiūrint stebinančių atradimų ir atkaklių ieškojimų, rūkas sklaidosi lėtai.

Taip ir su tolimiausios baltų praeities: per vėlai ji pradėta moksliskai tyrinėti, per mažai daryta, kad šiandien galėtume tvirtai atsakinėti bent į daugumą tolimosios praeities klausimų. Dėl to, kad mūsų žinojimas apie baltų priešistoriją daugeliu atvejų yra nepakankamas, rasdavosi ir randasi daugybė įvairiausių nuomonių, spėlojimų, hipotezių. Nėra abejonės, kad, pavyzdžiui, XIX a. pabaigos — XX a. pradžios romantikai, ypač aušrininkai, vadovavo si iš esmės geromis intencijomis, ieškodami lietuvių pirmtakų Balkanuose ir apskritai bemaž visoje Europoje. Tokių ieškojimų vienas ryškiausių rezultatų buvo J. Basanavičiaus teorija apie trakų ir frigų tautybę ir jų atsikraustymą į Lietuvą. Ši teorija skelbė, kad apie pusantro šimto senosios pietinės Europos, Azijos ir net šiaurinės Europos tautelių buvo baltai. Po K. Bigos

siškai suprantama, kodėl lietuvių kalba turi tiek daug bendrybių su senosiomis lotynų, graikų, sanskrito ir kt. kalbomis.

Vadinasi, daugelis lietuvių lotynų, lietuvių-graikų kalbų izoglosų atsirado dėl bendros šių kalbų kilmės išskyrus vieną kitą žodį, nuneštą į kitas šalis prekybos ar kitokių kelių. Suičius indoeuropiečių "prokalbei", tiesioginiai šių kalbų kontaktai nutruko ir daugiau niekada nebuvo užsiėmę.

Antras dalykas, kurį būtinai reikia turėti galvoje, nagrinėjant tolimiausios baltų praeities klausimus, yra šitoks: kiekvienoje kalboje yra archaiskesnių ir naujesnių elementų. Vieną senoviskiausių leksikos sluoksnį sudaro vietovardžiai, ypač vandenių vardai (hidronimai) ir senieji asmenvardžiai. Aiškinant baltų (ir lietuvių) etnogenezės ir migracijos problemą, vietovardžiams ir asmenvardžiams teko vienas svarbiausių vaidmenų. Archaiskiausias gyvųjų kalbų archaiskiausias leksikos sluoksnis — vietovardžiai — dar daugiau, negu bendriniai žodžiai, yra panašūs į kai kurių kitų senųjų kalbų, ypač balkanų pusialio (graikų, ilyrų, trakų, dakų, mizų ir kt.), vietovardžius. Antai: Dunojaus žemupio vardas

Istros ir lietuvių upės vardas Istros; Slavonijos kalno vardas Almas — liet. upė Almė, ežeras Almenas; Pčinijaus minimas vietovardis Dravus — prūsų Dravė, liet. Dravinė; Panonijos miestelis Gerulata — liet. Geruliai; vietos vardas tarp Salonos ir Serviciumo Salvia — liet. Salvis ir daugybė kitų. Vien baltų ilyrų vietovardžių bendrumams nagrinėti paskirta keletas stambių studijų.

V. Pizanio straipsnis "Roma ir baltai" ("Baltistica", IV (1), 1968, p. 7—21) duoda daug naujų duomenų ne tik apie kalbines, bet ir apskritai apie kultūrines baltų-lotynų izoglasas, kurios taip pat yra labai ryškios.

Dunojaus vidurupyje ir kitur dar prieš germanus ir keltus. Čia K. Turnvaldas dar daro tą pačią klaidą, kaip ir J. Basanavičius: jis neatsižvelgia į tą aplinkybę, kad vadinamo parolės jokių būdu nesuponuoja jų kilmės iš vienos kalbos. Tai yra genetiniai vardo ben'rumai. Kuo daugiau tų bendrumų, tuo artimesnė galėjo būti juos pagimdžiusių skirtingų kalbų giminytė, bet vis dėlto skirtingų, o ne vienos kurios iš jų.

(Bus daugiau)

Nori gauti naujausius ginklus

BARI, Italija. — Italijoje posėdžiavo Šiaurės Atlanto Sąjungos karo ministrai. Jiems labiausiai rūpėjo susitarti su JAV krašto apsaugos sekretorium Harold Brown. Ministeriai sutiko su pagrindiniais nuostatais Europai ginti, bet jie nori gauti patį naujausią ginklą — lengvai kontroliuojamą skriejančią bombą. Prezidentas Carter sustabdė lėktuvų statybą, nes jis yra įsitikinęs, kad ta naujoji bomba bus geresnė, negu brangiai kauniojantieji lėktuvai.

Bomba skrieja pažemiu, jos negali pagauti radaro įrenginiai, nes ji labai lengvai kraipo kryptį, iškyla virš kalnų, pasisuka, nusileidžia ir suranda nūrodytą taikinį. Europos apsaugos tvarkytojai, žino, kad sovietų valdžia sutraukė galingas jėgas į Rytų Europą, rusai pradės verštis į Vakarus, tai be naujos raketos europiečiams bus sunku apsiginti.

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygu rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti pastutinių 80 (1889-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigti mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi pasiųsti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS vardu ir pasiųsti:

1733 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave.,

Tel. VI 7-1515

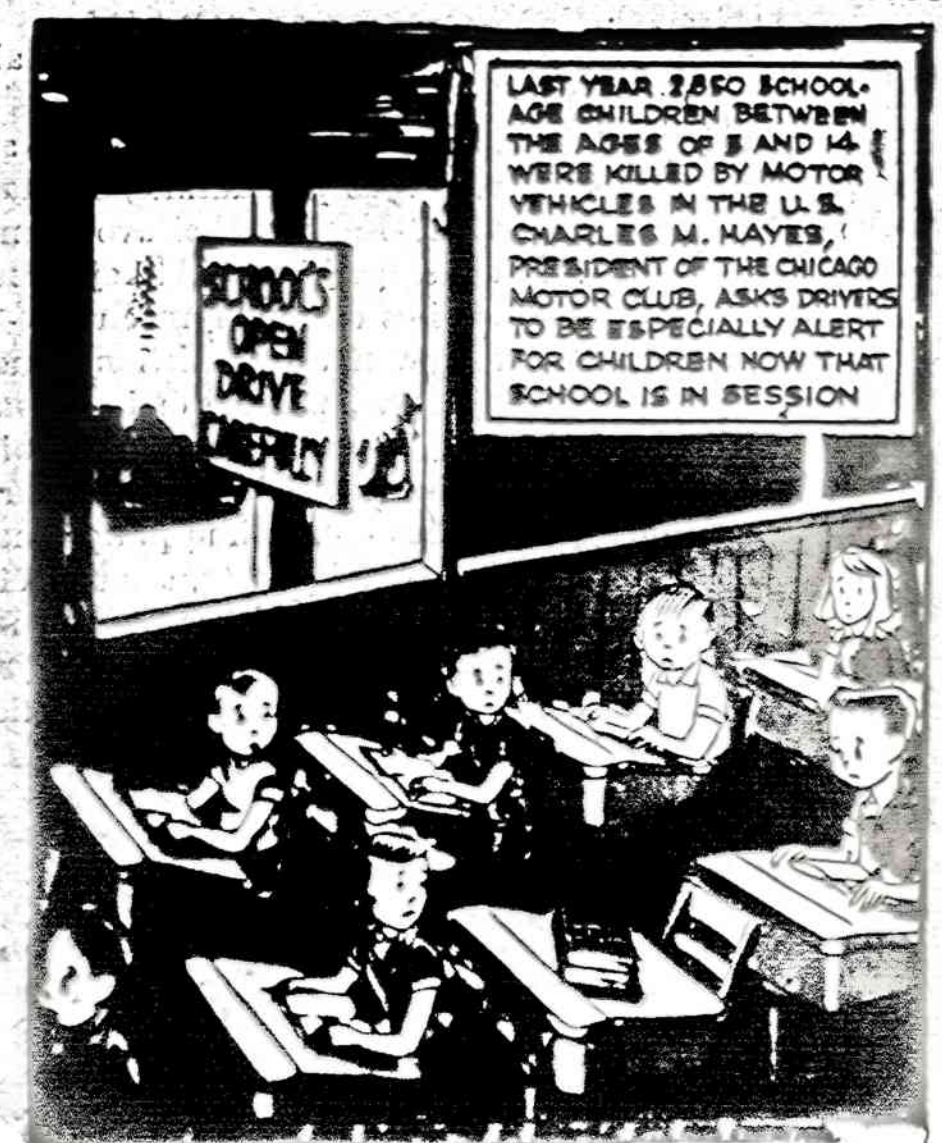
Seniausias automobilių pardavėjas lietuvis

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station-Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

LAST YEAR 2850 SCHOOL-AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. HAYES, PRESIDENT OF THE CHICAGO MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION

NAUJENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO LIETUVIŠKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir pavėlskais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persituntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKėjo IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., lietuviškai 1905 metų įvykius, Jablonkio ir Totoralčio jaunus dienis ir susirūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kellonės po Europą išpužiai. Dabar tik \$2.00

Galime taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami 50c. persituntimo išlaidoms.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai\$2.50
2. J. Augustaičio V. VARDYS IR ŠOVA APIE RASTIKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai\$1.50
3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai\$2.00
4. Vincas Žemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKSTAS, minkšti viršeliai, 52 psl.\$1.00

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months.	
In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months.	
Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
pusei metų	\$18.00
vienam mėnesiui	\$4.00
metams	\$31.00
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, neįskaitant šventės dienas. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pilnasis reikis rūsti pošto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Turime būti veiklesni

Kas turėjo progos sekti visą Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijos eigą, tai gali pasakyti, kad buvo pareikštas noras smarkiau veikti, negu paskutiniiais metais buvo judėta. Daugelis Amerikos lietuvių, užgirdę gana garsius opozicijos balsus, lūkuravo. Jie norėjo patirti, ar iš tų kalbų išsivystys koks nors konkretus žingsnis, kuris būtų naudingas Lietuvai išlaisvinti.

Tas lūkuravimo ir pažinimo laikotarpis jau praėjo. Ne tik atsakingi pareigūnai, bet ir iš įvairių kolonijų suvažiuavę žmonės keliais atvejais pabrėžė, kad Amerikos Lietuvių Tarybai reikia pagyventi savo veiklą. Šiandien lietuviai įsitikino, kad iš gryniausios propagandos ar pagyrų nieko naudingo niekad neišėjo. Nėra jokio pagrindo manyti, kad ir netolimoje ateityje kas nors gero išeis. Galime sulaukti tik naujų "rezoliucijų", kurios bus metamos į gurbą. Reikia ne tik paruošti, bet ir praveisti tokias rezoliucijas, kurios bus naudingos laisvės kovai.

Amerikoje yra didokas skaičius buvusių Lietuvos teisininkų. Šiuo atveju jie galėtų būti naudingiausi, jeigu jie atidžiau sektų tarptautinę teisę, studijuotų naujai paruoštus dokumentus ir galėtų duoti tikslius nurodymus, kuria kryptimi naudingiausia vairuoti. Bet ne teisininkai šiaandien stovi Lietuvos laisvės kovos priešakyje, o daktarai gydytojai, kaip tai buvo pačiais sunkiausiais mūsų praeities laikotarpiais. Dr. Kazio Bobelio atlikti darbai, jo iniciatyva daug sudėtingesniais pasaulyje laikomi begant bus lyginami su Dr. Basanavičiaus ir Dr. K. Griniaus darbais. Šiandien kova sunkesnė, nes visai kitaip auklėtas rusas yra pavergęs Lietuvą. Jis geriau ginkluotas ir savo teisėms įsitvirtinti jis išleidžia žymiai daugiau pinigų, negu Rusijos carai išleisdavo.

Dr. Bobelis turi labai pasitempti, nes lietuvių tarpe atsirado didokas pesimistų skaičius, kurie nepasitiki savo jėgomis ir netiki tarptautiniu solidarumu pavergtoms tautoms. Jie nepažįsta Amerikos ir neturi jokios nuovokos apie Amerikos užsienio politiką ir didelių krašto gyventojų idealus. Jie puola pesimizmą, niekina amerikiečius ir bando ieškoti būdų bendradarbiauti su okupantu ir pavergėjais. Lietuvių tauta niekad pesimistė nebuvo. Ji kovojo prieš caro priespaudą praeitame šimtmeityje, jie pakėlė balsą prieš okupantą šio šimtmečio pradžioje, ji kėlė Pirmojo Pasaulinio karo metu, kol iš-

kovojo nepriklausomybę. Šio laikotarpio pesimistai bando pakenkti optimistiškai nusiteikusiems Amerikos lietuviams. Jie įtikinėja, kad iš tos kovos nieko nebus, kad jau metas ieškoti bendros kalbos su okupantu ir elgiasi kaip pralaimėjusieji pesimistai.

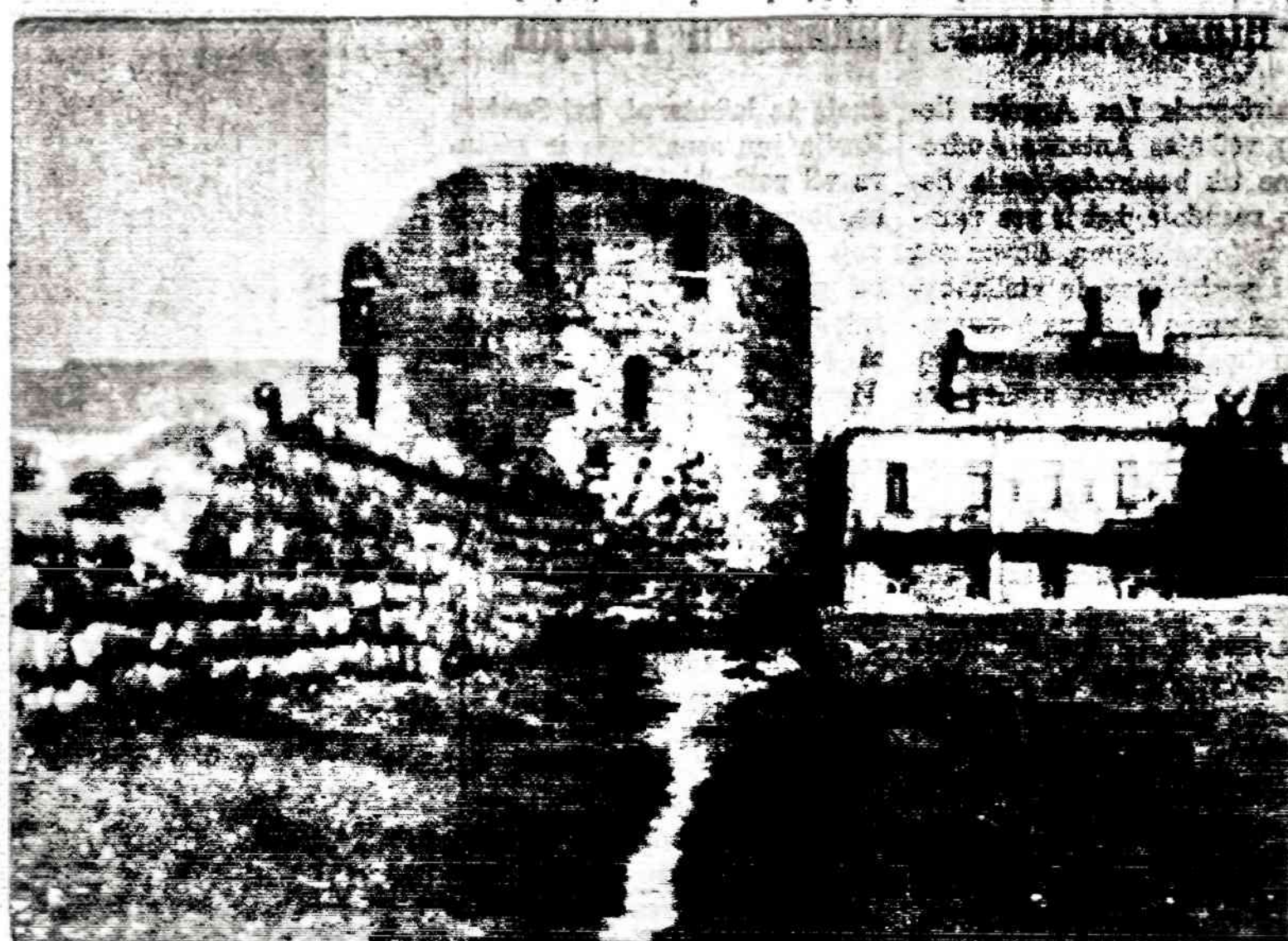
Dr. Bobelio pranešimas suvažiuosiu ALTO atstovams buvo daug optimistiškesnis šiais metais, negu buvo ankstyvesnieji jo pranešimai. Be visos eilės kitų dalykų, savo pranešimo pradžioje Dr. Bobelis suvažiuosiu atstovams pasakė:

"Altas paskutiniu laikotarpiu Lietuvos laisvinimo reikalui stengiasi panaudoti Helsinkio susitarimų mums naudingus punktus. ALTAS davė to susitarimo tikslią interpretaciją. Tik Helsinkio nuostatų po veiktyje įvairiose Sovietų Sąjungos vietose atsirado daug bisidentų ir grupių, kurios reikalauja laisvės, remiantis Helsinkio principais. Altas remiasi JAV paskelbta Helsinkio konferencija, atmesdama Maskvos klaidingą interpretaciją. Belgrade JAV atstovs Arthur Goldbergas ir eilė kitų vakariečių delegacijų ryžtingiau iškėlė žmogaus teisių klausimus, o sen. Robert Dole prižadėjo Belgrade iškelti ir tautų laisvės reikalą. Vakarai užima labiau puolamąją kryptį. Jie remiasi Helsinkyje priimtais laisvės principais. Turime pasmerkti tuos, kurie Helsinkio konferencijos nutarimus interpretuoja Maskvos akimis. Tokia kreiva interpretacija mus gerokai suskaldė. Turime pripažinti, kad tarptautiniame forume Lietuvos reikalas šiaandien geriau stovi, negu jis stovėjo prieš Helsinkio konferenciją".

Daugelis lietuvių buvo pesimistiškai nusiteikę, nes Helsinkio aktų interpretaciją jie gavo iš sovietinių šaltinių. Jie kreipė dėmesį tik tai, kad Brežnevo pareiškimas, kad jie ne tik nestudijavo Helsinkio aktų pagrindinių idėjų, bet tik skelbė, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės Helsinkyje buvo parduotos, bet jie ir Judo grašius skaičiavo. Jie "žinojo", kas tuos Judo grašius musinė, bet iki šio meto tokių svarbių žinių nepaskelbė. Jie savaitėmis niekino tuos, kurie turėjo drąsos užimti realistiškesnę poziciją. Jie ausis užsikimšdavo, į ALTO kviečiamas konferencijas korespondentų nesiųsdavo, kad galėtų informuoti savo skaitytojus apie jiems nežinomus pareiškimus. Jie ir toliau savo skaitytojus maitino iš New Yorko rusiškų šaltinių ateinančiomis žiniomis.

Pesimistai dar ir šiaandien kalba apie reikalą kelti Lietuvos laisvės kovą Jungtinėse Tautose. Kada jie žino, kad toje tarptautinėje organizacijoje dabartiniu metu didelį atstovų skaičių sovietinei tvarkai pritariančių arba iš rusų paslaugų laukiančių atstovų. Jeigu Lietuvos klausimas būtų iškeltas Jungtinėse Tautose, ten garsias kalbas pasakytų sovietų diplomatai, jiems pritartų rusams šunuodegijaujančios tautos ir paskaitytų sovietų atstovų paruoštas kalbas tai pavergtos Lietuvos reikalai dar labiau pasunkėtų. O jeigu klausimas priimtų prieš balsojimo, tai Lietuvos reikalas galėtų būti palaidotas ilgiems metams.

Lietuvos reikalai visai kitaip stovi taikos siekiančios Europos valstybių tarpe. Ten lietuviai turi daugiau draugų, nes jie labai gerai žino, kada ir kaip buvo panaikinta Lietuvos nepriklausomybė ir pavergta visa tauta. Europoje kiekviena tauta nori, kad rusai kraustyti toliau ir Rytus ir leistų išlaisvintiems ir laisvės siekiančioms tautoms tvarkyti savo reikalus. Ši problema ne tokia jau sunki, ją lengva suprasti. Šitas reikalas lietuviams reikia įsisavinti. Prispazinti prie klaidingos interpretacijos yra daug sunkiau, bet dar sunkiau, jeigu klaidos nepatasysi ir tęsi toliau sovietinę propagandą. Ši

KAUNO PILIS

Sąrašas išvežtų Lietuvos policininkų

Spausdinama sąrašą suimtų ir okupanto iš Lietuvos 1941 metais išvežtų policininkų

1. Balnys Kazys, 36 m. Policininkas — Kaunas.
2. Baltrušaitis Antanas, sūnus Petro 34 m. polic. Sobava — Alytus.
3. Baltrušaitis — Baltrušis, Stasys, s. Jono, 34 m. polic. Salmiškes.
4. Baltrušis Andrius 42 m. polic. Gruslaukė — Kretinga.
5. Baudza Antanas, s. Prano 32 m. policininkas.
6. Baniulis Romualdas, s. Petro 45 m. polic. Pasvalys — Biržai.
7. Bankauskas Jonas, s. Alfons 25 m. polic. Šančiai — Kaunas.
8. Banys Bronius, 1906. policininkas.
9. Barniškis Vytautas, s. Jono 1915. polic. Zeckalnai — Šančiai.
10. Basinskas Vladas, s. Vlados 34 m. polic. Vilijampolė — Kaunas.
11. Beinortas Jurgis, s. Antano 34 m. polic. Alytus.
12. Besnorius Jurgis 53 m. polic. Alytus.
13. Betkauskas Jonas, s. Juozo 27 m. Panevėžys.
14. Bieliūnas Bronius, s. Vlados 44 m. polic. Obeliai — Rokiškis.
15. Bieliūnas Petras, s. Petro 33 m. polic. Pakriai — Rokiškis.
16. Blūdžius Domas, 1897, polic. Šilalė — Tauragė.
17. Bobelis Simas, s. Simono 1894. polic. Palanga.
18. Briaukus Vincas, s. Jurgio 37 m. polic. Marijampolė.
19. Charitauškas Kazys 45 m. policininkas Vilnius.
20. Dainiauskas Stasys, s. Vlado, 34 m. polic. Vilnius.
21. Deimantavičius Bronius, 33 m. polic. A. Panemunė — Kaunas.
22. Deputatas Valdimiras, s. Mykolo 47 m. polic. Vilnius.
23. Dzikas Juozas, s. Prano 30 m. polic. Josvainiai — Kėdainiai.
24. Dlenkis ar Elenskis? s. Jono 30 m. polic. 30 m. Marijampolė.
25. Fiszas Vladas 35 m. policininkas Vilnius.
26. Galdikas Apolinaras, s. Antano 1906. polic. Šančiai — Kaunas.
27. Ganzorekas Jonas, s. Prano 1891. polic. Vilnius.
28. Garbanauskas Petras, s. Kazio, 30 m. polic. Nemakščiai — Utena.
29. Gardinas Jonas, s. Juozo 40 m. polic. Adutiškis.
30. Giedrikas Mykolas 30 m. polic. Šančiai — Kaunas.
31. Girdvainis Juozas, s. Jono 1911. polic. Tauragė.
32. Gribauskas Juozas, s. Jono 24 m. polic. Kaunas.
33. Grigelis Pranas, s. Prano 37 m. polic. Šiauliai.
34. Jekevičius Edvardas, s. Jono 1912. polic. Lokėčiai — Šakiai.
35. Jurgaitis Karolis, s. Juozo 30 m. polic. Šauliai.
36. Jurksas Jonas, s. Antano, 26 m. Meistiškiai — Vilkažiškis.
37. Juškelis Stasys, s. Agostos, 42 m. polic. Jurgioniai — Trakai.
38. Kalnika Mikas, 46 m. policininkas Vilnius.
39. Kalpokas Vladas, s. Felikso 27 m. policininkas, Pavižuonis — Rokiškis.
40. Kaluzevičius Juozas, s. Jono 40 m. polic. Kaunas.
41. Kaminskis Vincas, s. Prano 40 m. polic. Vilnius.
42. Karoblis Antanas, s. Jgno 48 m. polic. V. kas, Rinkūnai — Panevėžys.
43. Kaziliūnas Leonas, 40 m. polic. Vilnius.
44. Kazlauskas Vladas, s. Prano 1877. polic. Švendionėliai — Švendionys.
45. Kazlauskas Vytautas, s. Viktoro — Vincas, 32 m. polic. Vyšpyniai — Šakiai.
46. Kazmierciukas Vincas, s. 44, polic. Vilnius.
47. Kindulas Jonas, s. Vlados 42 m. polic. Vieksniai — Mažeikiai.
48. Krasauskas Petras, s. Saliamono, 42 m. polic. Naumiestis — Vilkažiškis.
49. Krasauskas Balys, s. Jono 28 m. polic. Kaunas.
50. Krasikevičius Henrikas, 42 m. polic. Zagarė — Šiauliai.
51. Juozas 32 m. polic. Nemakščiai — Utena.

(Bus daugiau)

A. CECHOVAS

KELIONĖJE.

(Tęsinys)

Lichariovas priėmė iš Ilovaikaitės puodelį arbatos, iš karto pusę nugėrė ir tęsė:

— Aš jums apie save pasakysiu. Į mano sielą gamta įdėjo neįprastą pajėgumą tikėti. Pusę gyvenimo praleidau, tebūnie ne nakties progą pasakytą, aš ateistų ir nihilistų tarnyboje, bet nebuvo mano gyvenime nei vienos valandos, kuomet aš netikėčiau. Visi talentai išryškėja įprastai ankstyvoje vaikystėje, taip ir mano gabumas pradėjo jau reikštis, kai aš dar po stalo pėsčias vaikščiojau. Mano motina mėjo, kad vaikai daug valgytų ir kai būdavo, mane maitina, tai kalbėdavo: "Valgyk! Svarbiausia gyvenime yra sriuba!" Aš tikėjau, valgiau šitą sriubą po dešimtį kartų kasdien, kaip akula (didžiulė žuvis) iki pasišlykštėjimo ir apalimo. Pasakojo auklė pasakas, ir aš tikėjau į aitvarus, miškinius, į visokią veltiną. Būavo, vagiu iš tėvo sulteną (nuodus), pabarstau ją pyragaičius ir nešiu į pastogę, kad, matote, aitvarai jų prisistėtų ir išdėstytų. O kai išmokau skaityti ir suprasti, ką skaitau, tai kur čia tau, kur atsidurdavau. Aš ir į Ameriką bėgdavau, ir į plėšikus išeidavau ir į vienuolyną prašiausi ir vėl... samdžiau, kad jie mane kankintų, kaip Kristų. Ir, p. tebekite, mano tikėjimas visados buvo veiksmingas, ne miręs. Jeigu aš į Ameriką bėgdavau, tai ne vienas, o uvedžiodavau su savim ir dar ką nors, tiki pat kvailį, kaip aš, ir džiugu buvo, kai ša-

lau už užvaros ir kai mane vanojo; jeigu į plėšikus išeidavau, tai sugrįždavau būtinai su sudaužytu snukiu. Neramiausia jaunystė, aš jums pateikiu! O kai man įdėję į gimnaziją ir ten apibėrė visokiomis tiesomis, kaip štai, kad žemė vaikščioja apie saulę, arba kad balta spalva ne balta, o septynių spalvų junginys, apsisuko manoji galvelė! Viskas man lėkė apsuksui: ir Navinas, sustabdes saulę, ir motina, pranašo Ilijo vardu, neigusi žaibolaidžius, ir tėvas, abejingas tiesoms, kurias aš išpažinau. Mano aiškiaregiškė įkvėpė mane. Kaip pablūdęs, vaikščiojau aš name, tvartuose, skelbiau savo tiesas, bausi man buvo dėl nemokšybės, liepsnojau neapykanta visiems, kas baltoje spalvoje matė tiksliai baltą... Pagaliau vis tai menkniekiai ir vaikiškumas, Rūtai gi, sakant, pomėgiai prasidėjo manyje su universitetu. Ar jūs, Gerbijamoji, teikėtės baigti kur nors kursą?

— Novočerkaske, Dono institute.

— O kursuose nebuvo? Reikia, jūs nežinote, kas yra mokslas. Visi mokslai, kur jų yra pasaulyje, turi vieną ir tą patį pasą, be kurio jie save laiko neįmanomais: siekimas tiesos. Kiekvienas jų, net kuri nors farmakognozija, turi savo tikslą ne naudą, ne gyvenimo patogumus, o tiesą. Pastebėtina. Jeigu jūs imatės studijuoti kurį nors mokslą, tai jus visų pirma stebina jo pradžios pradžia. Aš jums pasakysiu, nėra nieko didingesnio, nieko patrauklesnio, niekas taip nenusibėgina ir nepatraukia žmogaus dvasią, kaip kurio nors mokslo pradžia. Su pirmomis gi penkiomis — šešiomis paskaitomis jau uždegama jūsų dvasia pačiomis ryškiausiomis viltimis, jums jau rodo, kad esate tie-

šos šeimnininkas. Ir aš paskyriau save mokslams pasi-aukojamai, aistringai, kaip mylimai moteriai. Aš buvau jų vergas, be jų aš nenorėjau žinoti nei kokios kitos saulės. Dieną ir naktį, netiesindamas nugaros, aš kalčiau, nusiskurdinau knygoms, verkiau, kai mano akyse žmonės ekspluotavo mokslą asmens tikslams. Bet aš neigai žavėjau. Dalykas tasai, kad kiekvieno mokslo yra pradžia, bet visiškai nėra pabaigos, visai taip, kaip periodinės trupmenos. Zoologija atrado trisdešimt penkis tūkstančius vabzdžių rūšių, chemija priskaito šešiasdešimt vienisinių kūnų. Jeigu su laiku prie šių skaičių prisidės iš dešinės po dešimtį nulių, zoologija ir chemija bus tiek pat toli nuo savo pabaigos, kaip ir šiaandien, o visos dabarties mokslų darbas ir yra, būtent, skaičių prieauglis. Šį fokusą aš išsąmoninau, kai atradau trisdešimt penki tūkstančiai pirmąją rūšį ir nepajutau pasitenkinimo. Na, nusivylimas aš nesukūbiau pergyventi, nes mane užvaldė naujas tikėjimas. Aš atsitrenkiau į nihilizmą su jo proklamacijomis, juodais perkeitimais ir visokiomis štukomis. Eidinėjaus aš į liudij, tarnavau fabrikuose, buvau tepu, burlioku. Paskui, kai blaškydamasis Rusijoje, aš prisiuosčiau rusų gyvenimo, aš virtau karštu šio gyvenimo šalininku. Aš mylėjau rusų liudij iki kančios, mylėjau ir tikėjau į jos Dievą, kalbą, kūrybą... Ir taip toliau, ir tap toliau. Savu laiku aš buvau slavofilas. Ikyrdavau Aksakovui laiškais, ir ukrainofilas, ir archeologas, ir liaudies kūrybos payzdžių rinkėjas... Žavėjau aš idejoms, žmonėms, įvykiams, vietomis... Žavėjau aš be pertraukos. Prieš penkis metus aš buvau nuosavybės neigimo tarnyboje; paskutinis mano tikėjimas buvo nesipriešinimas blogiui.

Saša trūkstantai atsikvėpė ir sujudėjo. Lichariovas atsistojo ir prie jos priejo.

— Draugžele mano, ar nenori arbatos? — paklausė jis švelniai.

— Pats gerk. — grubiai atsakė mergaitė.

Lichariovas susikonzfuzino, ir kaltininko eiseną sugrįžo prie stalo.

— Reikia linksmai gyvenote, — pasakė Ilovaikaitė. — Yra ką atsiminti.

— Na taip, visa tai linksma, kai sėdi prie arbatos su gera bendrakalbe ir plepi, bet jūs paklauskite, ką man kaštavo visa toji linksmybė? Ką man kaštavo mano gyvenimo įvairybė? Juk aš gerbiau, tikėjau ne taip, kaip, kiekvienas filosofijos daktaras, ne cirlich — manirlich; ne dykumoj aš gyvenau, o kiekvienas mato tikėjimas tenkė mane į lauką, piauštė dalimis mano kūną. Spreskite jūs pati. Buvau aš turtingas, kaip broliai, dabar gi aš elgeta. Susizavėjimų, tikiu aš praradau ir savo turį, ir žmonos — svetimų pinigų, manęs. Aš dabar keturiasdešimt dviejų metų, senatvė čia pal, o aš be prieglobščio, kaip suo, naktį atsitikiu nuo gurguolės. Visą savo gyvenimą aš nežinojau, kas yra ramybė. Siela mano be pertraukos, vargo, kentėjo net viltimis...

(Bus daugiau)

Is rusų kalbos vertė Jonas Valaitis

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRASTI "NAUJIENAS"

DR. R. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-8446
Prima liguos pagal susitarimą.
Jei nea.slep.a, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šėštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2127 arba 562-2726

Res. GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
rūpiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. P. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
1767 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
ORTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149.
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet.
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Endra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS.
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL. pirm., antrą, trečiąd.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadie-
niais 2-4 val. popiet. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų, protezų, med. ban-
dage, specialiai pagal kojom.
(Arch. Support) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-6. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

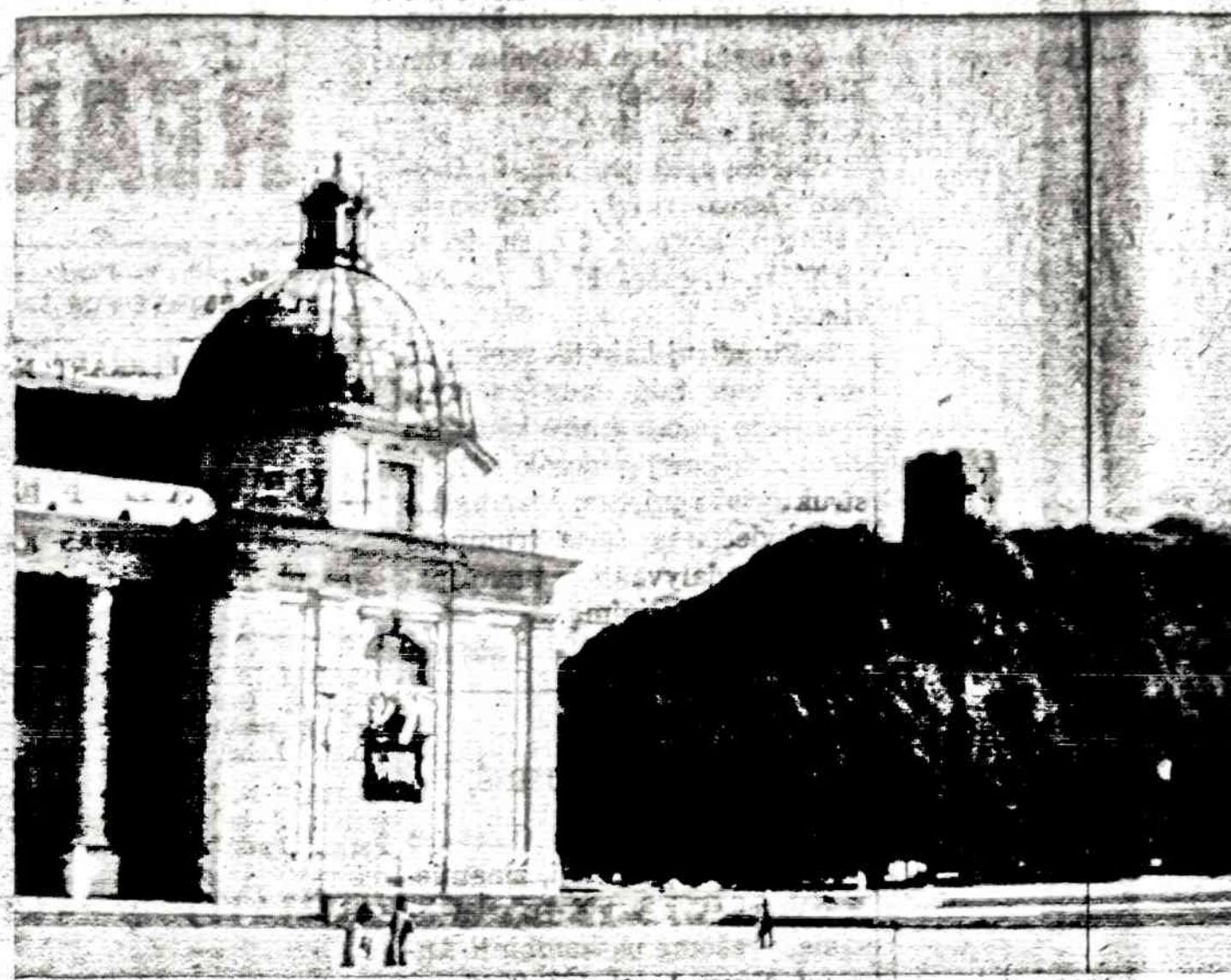
Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0633 ir PR 8-0834
Naujoji Barbara ir Gene Drishy
— krautuvi.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy., Oak Lawn
Tel.: 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
— ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
— 1:00 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep Our Economy Strong
Buy U.S. Savings Bonds

VILNIAUS KATEDRA IR GEDIMINO KALNAS

VILNIUS
(Rašyta išskėlus į ką tik
"atgautą" Vilnių)

Koks didingas Vilnius,
Kokie gražūs rūmai,
Kiek siela ten randa
Svento malonumo.
Gedimino kalnas
Baltas, lyg vestuvėms
Primena jis garbę
Grįžusiems lietuviams.
Praslenka vaizduotė
Praeities tėvynę,
Praslenka garbingą
Vytauto gėdynę.
Štai po saujos metų
Vilnius sugrąžintas.
Dabar vėl jis laisvas,
Nebesurakintas!

Rašė Arėjus Vitkauskas, jau-
nas (sūnus rašytojo Arėjo Vit-
kausko Amerikoje).

RIPKA LIETUVISKOJ LEGENDOJ

Prie Nagarbos kalno, Kretin-
gos apskrityje, Darbėnų vals-
čiuje, yra Rudaičių kaimas. Ir
kalnas, ir kaimas — apsupti se-
novės legendų paslaptimi. Kal-
ne esanti užburta piliis, o — ma-
lomai, dėl artimumo — į Rudai-
čių kaimą vakarais, sako, atei-
davo gražiai apsirengę jauni po-
naičiai su kaimo bernais ripkos
mušti.

Bernų ilgai pastebėta, jog
ponaičių nosys be skylučių. Se-
nesnieji patarę ponaičius paval-
šinti taboka — pauostyti — ir
žiūrėti, ar taboka byrės ant že-
mės.

Bernai tai padarė ir tikrai pa-
matė, jog taboka iš ponaičių

nosių byra. Seniai patarę nu-
ėjus į Kretingos vienuolyną įvy-
kį papasakoti senam kunigui
vienuoliui. Kunigas liepęs išsi-
piovus šermukšnines lazdas su-
duot ponaičiams per blauzdikau-
lius. Tik droži per blauzdas rei-
kėję arba viena, arba du kar-
tus, tik jokių būdu ne tris, nes
tuomet patiem būtų blogai.

Kitą kartą mušant ripką po-
naičiai ir gavo į blauzdas ir nuo-
to staiga pakilo į orą ir ėmė
prašyti dar kartą sudrožti. Bern-
ai išpildė vienuolio patarimą
— susilaikė ir ponaičiai su di-
dele viesula nuskrido, o ripkos
mušti nebegrižo. Iki šio laiko
yra užsilikęs vietos žmonėse po-
sakys, kai norima pabrėžti kie-
no nors pasipūtimą: "Veizėk,
jis atrodo, kaip Nagarbos po-
naitis!"

Arėjus Vitkauskas

Marina smerkia Lee Oswaldą

NEW YORK, N. Y. — Mari-
na Oswald Porter pareiškė ra-
dijo ir spaudos atstovams, kad
buvo josios vyras Lee Oswald
užtraukęs ne tik jai pačiai, bet
ir josios vaikams didelę gėdą,
užmušęs prezidentą John F.
Kennedy. Ji gali jam daug do-
vanoti, bet šios užtrauktos gė-
dos ji niekad jam nedovanosian-
ti. Dabar ji yra išteikėjusi, gyve-
na Texas valstijoje dideliame
ūkysje. Ji turi 2 Oswaldo vai-
kus ir du sugyvenčius su Port-
eriu. Čavo laiku buvo sun-
ku sugyventi, bet dabar jiedu
vienas antrą geriau pažįsta ir
gražiai sugyvena. Ji neturi jo-
kios abejonės, kad josios vyras
nušovęs prezidentą.

SUSIRINKIMI PRANEŠIMAI

Našliu, našliukių ir pavienių asme-
nų klubas spalio mėn. 14 d., 1:00 va-
landa popiet turės narių susirinkimą,
kuris vyks Saulių namuose, 2417 W.
43 St. Susirinkime dar galima bus
gauti bilietus į jubiliejinį 25 metų
banketą. Po susirinkimo valės.
V. Cinka

Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių
sklypu savininkų draugijos metinis
susirinkimas įvyks ateinančiį sekma-
dienį, spalio mėn. 16 dieną, 2 val. p.
p. Gage Parko auditorijoje, prie
Western ir 55 gatvės. Bus padaryti
svarbūs pranešimai ir aptarti kapinių
reikalai. Visi nariai ir plačioji vi-
suošinė kviečiami dalyvauti.

Zarasiečių klubo narių susirinki-
mas įvyks ateinančiį sekmaadienį spalio
16 d., 2 val. p. p. Anelės salėje, 4500
St. Talman Ave. Visi nariai ir susi-
rinkimą kviečiami atsižvelgti.
Klubo Valdya

S. L. A. 134-tos Moterų kuopos
susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio
15 d., pirm. E. Čižauskienės namuose,
7240 So. Spaulding, 1:00 val. popiet.
Visos narės kviečiamos dalyvauti.
Valdya

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Aš gyvas, aš buvau numiręs ir štai esu gyvas per amžių amžius".
Apr. 1:18.
Svarbiausias Evangelijos mokslas yra mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus
prisikėlimas iš numirusių. Jėzaus mirtis parodo mums didį jo ir jo Tėvo
meilę. Tačiau dieviškojo plano įvykdymui ir visos žmonijos palaiminimui
reikėjo, kad Jėzus atsikeltų iš numirusių ir pasidarytų mūsų išganymo Vadu
ir visos žmonijos Atpirkėju. Dėlto Jėzaus pasakytas: "Aš esu gyvas ir jūs bū-
site gyvi". (Jono 14:19). Tokie Sventraščio pareiškimai palinksmina mūsų šir-
dis, atgaivina ir sustiprina mus, nes matome, kad jau arti prisikėlimo rytas
ir ilgai lauktoji Tūkstantmetinė diena, kurioje Viešpats palaimins visus ir nu-
šluostys visas ašaras nuo kiekvieno jam pasidavusio ir jo klausančio žmogaus.
maidavimas už mūsų nuodėmes.
Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rašykite:
F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LaFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ Tutomobilams PASTATYTI

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR AKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Rm-public 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VILnius 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, IL 974-4416

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — Friday, October 14, 1977

Dviejų metų mirties paminėjimas

Negailėstinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nutraukė
A. A. DANTŲ GYDYTOJOS
ROZĖS TIJUNENĖS - PAURYEĖS
ši žemišką gyvenimą, palikdama giliame liūdesyje
vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai, bėga, laikas,
rodos, taip neseniai buvo mūsų
tarpe, o štai jau du metai kai
išskliavo amžinybėn, kur susi-
tiko — sūnų Vytauto, tėvus,
brolius, seserį ir kitus anksčiau
išskliavusius.

Gi, mes, likusieji, siunčiame
savo malda prašydami miru-
siai Dievo gailestingumo, o ap-
turejusi dangaus malonę užtar-
mus pas Visagalią, kad numirę
galetumėm susitikti ir gyven-
ti amžinuoju gyvenimu Vieš-
patyje.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio
18 dieną, 12 valanda, bus
atšventinamos šv. Mišios už mi-
rusios sielą. Prasima artimųjų
ir pažįstamų prisiminti ir ben-
droje maldoje dalyvauti.

J. TIJUNAS

Aštuonerių Metų Mirties Sukaktis

A. + A.
ZUZANA NORMAL
(Pagal pirmą vyrą Bertulienę)
Jau suėjo septyni metai, kai negailėstinga mirtis iš gyvųjų tarpo
išskyrė mylimą žmoną ir motiną, Gailę Lietuvoje, šiaulių apskr. Za-
garės valsč., Latvelių kaime. Amerikoje išgyveno 60 metų.
Mirė 1969 m. spalio mėn. 14 d. Palaidota Lietuvių Tautinėse ka-
pinėse, Chicagoje.
A. a. Zuzanos Normal giliai tebeliūdį vyras Antanas, sūnus Cas-
per, dvi dukters — Eleonor Coelyn, jos vyras Henry bei jų šeima ir
Wilma Nickon. Lietuvoje mirusios sesers Malorienės dvi dukters su
šeimomis: Kolumbijoje Dr. Gauris su šeima bei daugelis kitų gi-
minių, draugų bei pažįstamų.
Išskis ramybėje. Mes Tavęs niekuomet neužmiršime ir anksčiau
ar vėliau pas Tave ateisime.
Giliai liūdi: vyras, sūnus, dukters, anūkai ir kiti giminės.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1977 m. spalio
11 d., 5:00 val. p. p. netikėtai savo namuose amžinui miegu užmigo
mūsų mylima žmona, motina, močiutė, sesuo, uošvė ir teta
A. + A.
EMILIJA GEPNERIENĖ
Pagal tėvus GABARTAITĖ
Gyv. Brighton Parke, Chicago, Ill.
Gimusi Lietuvoje, Sakuose.
Amerikoje išgyveno 28 metus.
Paliko nuliūdę vyras Jurgis, dukte Irena ir žentas Vladas Meililai
su anūkėmis — Viktorė, Linutė ir Viltė, dukte Julija ir žentas Vin-
cas (Lokacija), sesuo Bronė ir Juozas Karazija su šeima, seserų vaikai
— Irena Radienė, Arvydas Karazija, Danutė Derencienė ir Saulius
Karazija. Lietuvoje liko brolis Viktoras, sesuo Adelė Krotkienė su
šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje.
Kūnas pašarvotas Eudeikio, Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 So.
California Ave.
Šeštadienį, spalio 15 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Nekalto Prasidėjimo parapijos kapinyną, o po gedulinį pamaldų bus
laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Emilijos Gepnerienės giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį
patarnavimą ir atsisveikimą.
Nuliūdę lieka:
vyras, dukters, žentai, anūkės, seserys, brolis, giminės.
Laidotuvių Direktorai: Dovydas Gaidas ir Geraldas Daimid.
Tel. 523-0440.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja, taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
sų apylinkės. Dekojame
Jums už mums parodytą
pastatėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir patarti. Jūsų laukia
Saskaitos apskaitos iki
\$40,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60649
Tel. 925-7400
8929 SO. MARLETT AVE.
Bridgeview, ILL. 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/4 %

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings.
paid quarterly

7 1/2 %

1 Year's Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

TRUMPAI

Petras Stakauskas, Hot Springs, Ark., ilgiametis lietuviskas spaudos darbuotojas ir bendradarbis, taip pat tautinių organizacijų veikėjas, gerai žinodamas lietuviskas spaudos padėtį ir nedateklus, atsiuntė Naujienų paramai \$9. Dėkui už auką ir už palankius pareiškimus.

Matilda Mėlinė iš Brighton Parko be raginimo pratęsė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus ir pritarimą pareiškė atlydėję \$10 auką. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams ir įteikė \$5 auką, bet pavardės prašė neminėti. Pijus Švelnys atsiuntė \$3. Dėkui visiems. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuvių kviečiami su jomis susipažinti ir užsisakyti. Platinimo vakuos proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

Vladas Grigaliūnas iš Marquette Parko apylinkės, pratęsėdamas prenumeratą, atsiuntė penkis Mašinų fondui. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 3 mėn. bandomajam laikotarpiui, todėl pavardės prašė neminėti. Ponia P. Yelich iš Los Angeles, Cal., atsiuntė \$4. Dėkui visiems.

Antibolševikinių Tautų kongresas bus spalio 22 ir 23 d. Sheraton viešbutyje, Chicagoje. Jo pirmininku paskiriamas dr. Kazys Bobelis. Spalio 21 d. ten bus spaudos konferencija.

Praušė ir dr. Bronia Kaslų meno galerijoje, 381 No. Main St., Pittston, Pa., surengta meno paroda, vaizduojanti angliakasių gyvenimą paveikslais ir skulptūros kūriniams. Ilgametis

King kolegijos tarptautinės teisės profesorius dr. B. Kaslas studijų reikalais lankėsi Europoje. Jis renka medžiagą rašomai knygai.

Dr. Al. V. Berkis yra vienas iš nedaugelio intelektualų, randančių progos aktualiu laikui iškelti Pabaltijo tautų okupaciją Amerikos spaudoje. Diskusijose dėl Panamos kanalo sutarties, jis atkreipia Wilkes-Barre Times Leader skaitytojų dėmesį, kad prieš visiška okupaciją Lietuva, Latvijos ir Estijos rusai reikalavo tik bazių tuose kraštuose, bet vėliau tuo nesitenkino ir nesilaikė sutarčių. Ta proga jis duoda Lietuvos istorijos laikotarpį, kuriame lietuviai apsaugojo Europą nuo azijatų puolimo.

Mokslo ir Pramonės muziejaus vadovybė praneša, kad kalėdinės programos "Christmas Around the World" prasidės gruodžio 1 d. 7:30 val. vak. vengrų pasirodymais. Lietuvos pasirodys gruodžio 17 d. 7:30 val. vak. Tą pat dieną, šeštadienį, bus švedų, kroatų ir filipiniečių programos. Jos prasidės 2 val. popiet. Tautinių grupių kalėdinės programos užbaigs lenkai ir afro-amerikiečiai gruodžio 18 d. Siemet į kalėdinės programos įsijungė latviai ir korėjiečiai.

Illinois College of Podiatric Medicine tikrins nemokamai kojų ligas savo klinikoje, 1001 No. Dearborn St., spalio 24-28 d. ir kviečia visus pasinaudoti nemokamu apžiūrėjimu visus 5 dienas nuo 10 rytų iki 6 val. vak.

Tauragės klubo metinis banketas įvyks š. m. lapkričio 5 d., šeštadienį, 7 val. vak. Saulių namuose, 2417 West 43 St. Bus programa. Salta ir šilta vakarienė. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas 8 dol. Rezervacijos tel. 476-8417 arba 523-4465.

Dagys Šeštadienio vakare (Medžio drožyns)

Spalio mėn. 23 dieną, sekmadienį, 4 val. p. p. Tautinių Namų patalpose 6422 So. Kedzie Ave. įvyks šv. Kazimiero Kapinių Sklypų Savininkų Draugijos rengiamas 16 metų veiklos paminėjimas gražinant tautines tradicijas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Trumpa programa, pietūs ir pasilinksminimas. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Rezervacijos kreipitis į Balio Brazdžionio prekybą, 2646 W. 71st St., tel. 778-5374.

Chicago Anglijos Britanijos Liet. klubo balius - vakaras bus spalio 15 d., šeštadienį, Saulių namuose. Pradžią 7:30 v. Vietas užsisakyti skambinant J. Jokubkai, tel. LA 3-9084 arba rytais V. Palilionui, tel. 778-0743. Klubų valdyba

K. Donelaičio lituanistinėse mokyklose, veikla silpnai arba kaip žinome, gen. inž. Antanas Gustaitis pagerbimas Balzeko muziejuje

visai lietuviškai nekalbančių mokinių klasė. Mokyklos vadovybė kviečia visus tėvelius kuryje pagedauti, kad jų vaikučiai geriau pramokytų lietuvių kalbą, registruoti juos į šią klasę šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. McKay mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield Av. (Pr.)

Gen. Gustaitis pagerbimas Balzeko muziejuje

Ateinantį sekmadienį, spalio 16 d., 4:30 val. p. p. Balzeko Liet. Kultūros muziejuje bus įteiktas gen. inž. Antano Gustaitio portretas. Portretą įteiks jo našlė p. Bronė Gustaitienė. Ta proga žodį tars plk. Karolis Dabulevičius ir plk. Antanas Motuzas. Inž. Edmundas Jasūnas yra paruošęs jo gyvenimo ir jo sukonstruotų lėktuvų apžvalgine paroda. Kaip žinome, gen. inž. Antanas Gustaitis buvo pirmasis lietuvis, sukonstravęs lėktuvą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Tel. 254-3328
V. VALANTINAS

LIETUVOS AIDAI

Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. - 1490 AM
Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. - 106.3 FM
Veda K. BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. - 778-5374

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

nas Gustaitis buvo garsiausių ANBO lėktuvų konstruktorius ir Lietuvos Karo Aviacijos viršininkas, bolševikų nužudytas 1941 m. spalio 15 d. Placiu apie gen. inž. A. Gustaitį buvo rašyta Naujienose 1968 m. kovo 9, 15, 16, 23 ir 1969 m. gegužės 17 d. numeruose.

Sekmadienį kaip tik sueina 36 metai nuo taip daug Lietuvai žadėjusio jauno (mirė būdamas 43 m. amžiaus) generolo ir konstruktoriaus mirties. Visuomenė yra kviečiama šiose trumpose išklmėse dalyvauti ir tuomi pagerbti jo atminimą.

Paieškoma

PAULINA LUKOSIUS,

ankščiau gyvenusi Chicago miesto. Ją pažinusių, žinančių, dabartinį jos adresą arba likimą, prašome paskambinti Antanui Normal, tel. 776-2010. (Pr.)

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir patinčiausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijos konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant suais konfrontaciją pavergtiesiems...

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, os negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir padikti vairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir ilučių laikotarpiu Naujienos yra užtikinos kiekvienam lietuviui, teikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikatu jums gali daug padėti teisininko Prano Sulo paruošta, teisejo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legališkais formomis Knyga su formomis gauna "Naujienų" administracijoje (nugyos kaina \$3. Su legališkais formomis - \$3.50.

Užsakymus su Money orderu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608

SEE ALL OTHERS FIRST
BALTICS APTS.
CONDOMINIUMS
506 - 71st Ave.

St. Petersburg Beach, Fla. 33706

► One and two bedroom
► Very modestly priced
► Beautiful layout
► New construction

Excellent central location near Beach, Stores, Aquarium, Banks, Churches, Lowest Maintenance Fees, Good Financing, Cheerful Surroundings, No Recreation Fees, No Land Lease Fees.

Come and browse around
Meet the owner, Frank Macenas
813-360-8766

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPITIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LABAI ERDVUS 2 aukštų mūrinis (2 po 6). Geros pajamos, nauji kilmiai, 2 mašinos garažas, Marquette Parke. Labai prieinama kaina.
GERAS NAMAS, dar geresnės pajamos: 3 butai ir biuras Brighton Parke. Paskubėkite.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax.

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE BUTU NUOMAVIMAS — parekam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

TOOL & DIE MACHINIST

We have immediate opening for an experienced person. Applicant must have own tools & be able to operate shop machinery. Duties include making drill jigs & fixtures. Making & repairing dies for punch presses. Hardening steel & general machine work. Excellent pay & co. paid benefits. Apply in person.

WESTERN

CULLEN DIVISION

2700 W. 36th PLACE

Chicago 60632

Equal Opportunity Employer M/F

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Operator for Multiple spindle or B&S Full or Part Time — All Benefits Plus Profit Sharing — Plus A Good Place to Work

Call 735-0122 ask for Tony Mikus

WESTERN SCREW MACHINE PRODUCTS CORP.

4301 S. Knox Ave. Chicago

EXP. SUPERVISOR FOR SHEAR PUNCH PRESS AND POWER BRAKE

EXP. SUPERVISOR FOR ASSEMBLY

Immediate openings at our Chicago south location. 2 years experience or better required.

For information call 487-5100

SPECIALTIES

APPLIANCE CORP.

5939 SO. LOWE AVE.

Chicago, Ill. 60621

An equal opportunity employer

REIKALINGAS

AUTO BODY

MECHANIKAS

Mūsų dirbtuvė, esanti vakarų priemiestyje, yra SENAI ISTEIGTA IR TURI DAUG DARBO.

Jei jūs esate patyręs, mes jums mokėsime aukščiausią atlyginimą ir duosime daug pinigų.

STATE STREET MOTORS

302 E. STATE ST., GENEVA, Illinois Kreipkitės asmeniškai arba teiraukitės tel. 232-7878

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių beismonto butas ir maudynė pensininkui arba dirbančiam vyrui Bridgeporto apylinkėje. Tel. 376-0206 po 8 v. vak.

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių apšildomas butas su vienu miegamu l-mė aukšte prie 67-tos ir Washtenaw. Tel. 925-2164 po 8 v. vak.

IMKITE BE BAIMES

10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apyie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas, dujų šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dviejų butų namą Marquette Parke, o pinigų gaminant pirkti kaina — tai atradimas.

2 BUTŲ gelsvų plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, įrengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$60,000.

BIZNIO PREKYBAI, restoranui ar ofisui didelis patogus mūras ant platus sklypo Marquette Parke. \$42,900.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, gausi sildoma. Geroji vieta, Marquette Parke, \$23,750.

TVIRTAS 2 BUTŲ mūro namas. Du atskiri šildymai, alumin. langai, didelis garažas, labai gera vieta, \$31,900.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą, dirbu ir užmiestuose greit, garantuoti ir saugiai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4358 So. Washenaw Ave. Tel. 927-3559

D. M. SIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tiksliai 99% pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreipitis A. LAURATTIS 4445 So. ASHLAND AVE. 523-8773

A. TVERAS LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBES Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th STREET Telef.: REpublic 7-1941

M. S. IMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458 (taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai)

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA (staiga) ir

Tel. 263-5826

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BEST THINGS IN LIFE Jai Frank Zapols 1208 1/2 W. 75th St. GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

SKAITYK PĖTS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJENAS

1 - NAUJENOS, CHICAGO, ILL. - Friday, October 14, 1977